

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mülkiye Müfettişliği

TC İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
MÜLKİYE
TEFTİŞ KURULU
BAŞKANLIĞI

TEFTİŞ RAPORU

Tarihi ve Sayısı : 28.07.2023- 12/17
Teftiše Başlama Tarihi : 20.07.2023
Teftişi Bitirme Tarihi : 28.07.2023
Eski Teftiş Tarihi : 20.05.2019

TEFTİŞ YERİ

İli : Muş
İlçesi : -

TEFTİŞ EDİLEN

Birim : Muş İl Özel İdaresi
İşler : Genel İş ve Yürütümü
Yıllar : 20.05.2019-28.07.2023
Görevli : Vali Doç. Dr. İlker GÜNDÜZÖZ

TEFTİŞ EDEN

Mülkiye Müfettişi: Bülent HAMİTOĞLU

Mühür ve İmza

İÇİNDEKİLER

1. BAŞLANGIÇ:	1
2. ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU:	1
3. SAYIŞTAY DENETİMİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR:	2
4. GENEL SEKRETERLİK:	2
5. BİNA YERLEŞİM YERİ:	3
6. PERSONEL İŞLEMLERİ:	3
7. İL GENEL MECLİSİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:	10
8. İL ENCÜMENİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:	13
9. GAYRİMENKULLERİN İDARESİ:	14
Taşınmaz Kiralama İşlemleri:	16
Taşınmaz Satış İşlemleri:	17
Kamulaştırma Kanunu çerçevesinde yapılan iş ve işlemler:	17
10. İMAR UYGULAMALARI:	17
İmar Planı ve İmar Planı Tadilatları:	20
Hali Hazır Haritalar:	21
İfraz ve Tevhid İşlemleri:	21
Kaçak veya Ruhsata Aykırı Yapılaşmalar:	23
Köy Yerleşik Alan Tespit İşlemleri:	23
Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgeleri:	24
Yapı Ruhsatı İşlem Dosyaları İle İlgili Olarak;	24
Yapı Kullanma İzin Belgesi İle İlgili Olarak;	25
Belediye Ve Mücavir Alan Sınırları Dışında Ruhsata Tabi Olmayan Yapılar İle İlgili İl Özel İdaresi İmar Ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü Tarafından Yapılan Proje Onayı, Muhtarlık İzni Ve İskân İzni İşlem Dosyaları İle İlgili Olarak;	25
11. RUHSAT İŞLERİ:	25
Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Kaynak Suları:	26
Sıhhi ve Gayrisıhhi İşyerleri ile Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri:	27
1 (a) Grubu Madenler:	30
12. İHALE İŞ VE İŞLEMLERİ:	31
Açık İhale (4734 Sayılı Kanun 19. Madde):	32
Doğrudan Temin İhale (4734 Sayılı Kanun 22/D Madde):	34
Pazarlık Usulü İhale (4734 Sayılı Kanun 21/F Ve 21/B Madde):	34
13. ÇEVRE, DOĞA VE HAYVANLARI KORUMA:	35
14. GENEL DEĞERLENDİRME:	35
15. GÖREV VE SONUÇ:	40

1. BAŞLANGIC:

1-İçişleri Bakanlığı Bakanlık Makamının 15.06.2023 tarih ve 30 sayılı Onayı Gereğince İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulunun 20.06.2023 tarih ve 24386049-662-13336 sayılı Görev Emri doğrultusunda Muş İl Özel İdaresinin tarafımdan teftişi sonucu görülebilen hata ve noksanlıklar ile tenkit ve tavsiyeye değer bulunan hususlar aşağıda maddeler halinde açıklanmıştır.

2. ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU:

2-Muş İl Özel İdaresi'nin genel iş ve yürütümünün bundan önce Mülkiye Başmüfettişi Ali EKİCİ tarafından teftiş edilmiş olduğu dairesinde mevcut 20.05.2019 tarih ve 126/4 sayılı Teftiş Raporunun incelenmesinden anlaşılmıştır.

Bir önceki Teftiş Raporunda tenkit edildiği halde henüz düzeltilip tamamlanmayan hususlara rastlanıldığı takdirde bu raporun ilgili maddelerinde ayrıca değinilecektir.

3-Mülkiye Müfettişlerinin teftişine ilişkin Teftiş Defterinin tutulmakta olduğu, Teftiş Defterinin ilgili bölümlerine Teftiş Raporu ile ilgili Emir ve talimatların işlenmemiş olduğu, defterin sayfalarının numaralandırılmadığı, mühürlenmediği ve son sayfasına defterin kaç sayfa olduğunun yazılıp tasdik edilmediği incelenmiştir.

Mülkiye Teftiş Kurulu Tüzüğü'nün 55 inci maddesi; "Kurulun teftişine tabi her daire ve kuruluştaki bir teftiş defteri bulunur. Bu defterlerin sayfaları numaralanır ve illerde valilik, ilçelerde kaymakamlık mührüyle mühürlenir. Son sayfasına defterin kaç sayfa olduğu ayrıca yazılarak tasdik edilir. Müfettişler, teftişin başlayıp ve bitiş tarihlerini, hangi işleri teftiş ettiklerini, düzenledikleri layiha ve raporun tarih ve sayısını, teftiş edilen memurun görevini, adını ve soyadını deftere yazar ve imzalarlar. Teftişle ilgili olarak Bakanlıktan gönderilen emir ve genelgelerin tarih ve sayıları ile özetleri, teftiş olunan memurlarca defterin özel bölümüne yazılarak imzalanır. 50. maddenin son fıkrası hükmü, teftiş defterleri hakkında da uygulanır." hükmü gereğince kurumda Teftiş Defterinin tutulması sağlanmalıdır.

4-Önceki Teftiş Raporunun İl Genel Meclisinin bilgisine sunulduğu ancak kamuoyuna açıklanmadığı ifade edilmiştir.

Teftiş Raporlarının İl Özel İdaresinin ilgili birimlerine gönderilerek Raporda mevzuata aykırı olduğu için düzeltilmesi istenen hususlar ile uygulamaya yön vermesi açısından tavsiye edilen konuların takip edilmesi ve İl Genel Meclisinin bilgisine sunulmasının yanı sıra 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun "Denetimin kapsamı ve türleri" başlıklı 38'inci maddesinin son fıkrasının, "...Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur..." şeklindeki hükmü uyarınca Mülkiye Müfettişlerince düzenlenen raporlar ile yukarıdaki madde metninde yapılacağı belirtilen diğer denetimlere dair raporların sonuçlarının, kamuoyuna açıklanması sağlanmalıdır.

5-18.04.2011 tarih ve B.05.İLİ.0.02.02.00-/663.01-2426 sayılı onay ile yürürlüğe giren Mülkiye Müfettişlerince Düzenlenen Raporların Değerlendirilmesi, Takibi ve Sonuçlandırılması Hakkında Yönergenin dikkatlice incelenerek bundan sonra Mülkiye Müfettişlerince hazırlanan raporlara verilecek olan cevapların şekil ve sürelerine uyularak cevabi raporun hazırlanması, takibi ve sonuçlandırılması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalı, ayrıca Yönergenin 22'nci maddesi gereği Yönergenin hizmet içi eğitim ve seminerlerde konu olarak işlenmesi ihmal edilmemelidir.

Handwritten signature

3. SAYIŞTAY DENETİMİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR:

6-2022 yılı Sayıştay Taslak Denetim Raporu incelendiğinde;

- “Elektrik Ve Doğalgaz Abonelikleri İçin Ödenen Güvence Bedellerinin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması.
- Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması.
- Kiraya Verilen Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri İle Kira Tutarlarının Nazım Hesaplarda İzlenmemesi.
- Kuruma Ait Bazı Banka Hesaplarının Mali Tablolarda İzlenmemesi.
- Kurum Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazlardan Alınan Bedellere İlişkin Muhasebe Kaydının Hatalı Yapılması.
- Kurumun Organize Sanayi Bölgelerine Ortaklığından Doğan Sermaye Paylarının Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Muhasebeleştirilmemesi.
- Tahsisli Kullanılan Ve Tahsis Edilen Taşınmazların Varlık Hesaplarında İzlenmemesi.
- Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması.
- Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi.
- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Hatalı Sonuç Vermesi.
- Taşınmaz Kayıtlarının Gerçek Durumu Yansıtmaması Ve Taşınmazların Mali Tablolarda Tam Ve Güncel Değerleriyle Yer Almaması.
- Taşınmaz Kira Sözleşmelerinin Noter Tasdikli Olmaması.
- Kamu Kurum Ve Kuruluşlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinde Süre Sınırına Uyulmaması.
- Taşınır Mal Yönetim Süreçlerinin Etkili İşletilmemesi.
- Doğrudan Temin Yöntemiyle İle Yapılan Ve Gerçekleşmesi Belli Süreyi Gerektiren Mal Ve Hizmet Alım İşlemlerinde Sözleşme Yapılmaması.
- Gerçek Veya Tüzel Tek Kişiden Karşılama Zorunluluğu Olmayan İhtiyaçların Bu Kapsamda Karşıllanması.
- Kamu İhale Kanuna Göre Doğrudan Temin Suretiyle Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alım Platformuna (EKAP) Kaydedilmemesi.
- Köylere Hizmet Götürme Birlikleri İçin İl Genel Meclisine Sunulan Yatırım Planı, Yıllık Çalışma Programı Ve Uygulama Projeleri Dışında Ödenek Aktarılması.
- Bazı Merkezi İdare Kuruluşlarının Muhtelif Harcamalarının Özel İdare Tarafından Yapılması.”

Hususlarının tespit edildiği,

Sayıştay Raporlarının yakından takip edilerek ilan sonucuna göre hareket edilmesi sağlanmalıdır.

4. GENEL SEKRETERLİK:

7-Muş İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği görevinin önceki teftiş tarihinden günümüze kadar Şeyhmus YENTÜR tarafından yürütülmekte olduğu incelenmiştir.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği

8-Muş Valiliği İmza Yetkileri Yönergesinin Valilik Makamınca en son 2021 tarihinde onaylanarak uygulamaya konulduğu ve kurumlara dağıtımının yapıldığı, bu Yönergede Özel İdare Genel Sekreterinin imzalayacağı yazılar ve onayların belirlendiği incelenmiştir.

9-Muş İl Özel İdaresi tarafından “Muş İl Özel İdaresi Görev, Yetki ve Çalışma Esasları Yönetmeliği”nin hazırlandığı ve 09.04.2016 tarihli Valilik Makamı Olur’u ile kabul edilerek yürürlüğe girdiği incelenmiştir.

10-Teftiş tabi dönemde İl Özel İdaresi Genel Sekreterinin Özel İdare birimleri ile İlçe Özel İdare Müdürlüklerini denetlemediği ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Personelin yetiştirilmesi, eğitilmesi ve bilgi dağarcığının geliştirilmesi anlamında İl Özel İdaresi Genel Sekreterine büyük sorumluluk düşmekte olup, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 35 inci maddesinin; “...Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. Bu amaçla il özel idaresi kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar...” hükmü uyarınca İl Özel İdaresi Genel Sekreteri tarafından periyodik denetim yapılması ihmal edilmemeli, kurumsal hafızanın oluşturulması açısından bu denetimlerin bir tutanağa bağlanması sağlanmalıdır.

5. BİNA YERLEŞİM YERİ:

11-Muş İl Özel İdaresi Hizmet Binasının; 2012 yılında ihale edildiği 2014 yılında geçici kabulünün yapıldığı, mevcut yerleşimin hizmet için yeterli, temizlik ve düzeni iyi olduğu, İl Özel İdaresi hizmet binasının yaşlı ve engellilerin erişimine uygun olduğu incelenmiştir.

6. PERSONEL İŞLEMLERİ:

12-Muş İl Özel İdaresinin kadro detayları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Unvan	Norm Kadro Standardı	Meclisin İhdas Ettiği	Mevcut Durum	
			Dolu	Boş
Genel Sekreter	1	1	1	0
Genel Sekreter Yardımcısı	2	2	2	0
Hukuk Müşaviri	1	1	1	0
Avukat	3	3	2	1
Müdür	14	14	11	3
Uzman	4	4	2	2
Şef	17	17	9	8
Mali Hizmetler Uzmanı	2	2	1	0
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	1	1	0	1
İdari Personel (İlçe Özel İdare Müdürü Hariç)	60	60	19	41
Teknik Personel	65	65	39	26
Sağlık Personeli	16	16	0	16
Yardımcı Hizmet Personeli	24	24	4	20
Şahsa Bağlı Kadro	0	0	0	0
İlçe Özel İdare Müdürü	5	5	5	0
Memur Kadroları Toplamı	215	215	96	119

Handwritten signature

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühfettişliği

Sürekli İşçi Kadroları Toplamı	128	128	84	44
Sözleşmeli Personel	0	0	0	0
Şirket Personeli (Taşerondan Kadroya Geçen)	39	39	39	0
Genel Toplam	382	382	219	163

*Teftiş dönemi içerisindeki veriler.

Yukarıdaki tabloda norm kadro ile Muş İl Özel İdaresine verilen sürekli işçi kadrosu sayısının (128) olmasına rağmen mevcut sürekli işçi sayısının (84) olduğu ve norm kadro fazlası işçi bulunmadığı, İç Denetçi norm kadronun tahsis edilmediği, Sağlık Hizmetleri sınıfında yer alan norm kadro sayısının (16) olduğu bu kadroların boş olduğu incelenmiştir.

Meclis tarafından ihdas edilen kadro karşılığı (9) İnşaat Mühendisi, (3) Makine Mühendisi, (2) Harita Mühendisi, (2) Elektrik-Elektronik Mühendisi, (1) Jeoloji Mühendisi, (3) Ziraat Mühendisi, (2) Mimar, (1) Endüstri Mühendisi, (1) Arkeolog, (2) Ekonomist, (1) programcı, (8) Tekniker, (2) Teknisyen ve (2) Topoğrafçı personel çalıştığı,

Teftiş tabi dönemde Kamu Personeli Seçme Sınavı Sonuçlarına göre açıktan ataması yapılan personel bulunmadığı, Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı Sonuçlarına göre açıktan ataması yapılan personel bulunmadığı,

Teftiş dönemi içinde; (53) işçi ve (4) memur personelin emekli olduğu, (3) memur personelin görev sırasında vefat ettiği, , naklen başka kurumlara giden (10) personelin olduğu, naklen başka kurumdan gelen (3) personelin bulunduğu, istifa eden personel bulunmadığı ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 92. maddesi gereğince açıktan atama ile gelen personelin olmadığı,

(1) Daimi İşçi personelin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde, (3) personelin Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde ve (11) personelin Valilik birimlerinde istihdam edildiği, Anlaşılmaktadır.

Müdürlüklerde yapılan denetim sırasında memur ihtiyacının olduğu dile getirilmiş, yukarıdaki veriler incelendiğinde norm kadronun (215) memuru çalıştırmaya cevaz verdiği, İl Genel Meclisinin ise (215) memur kadrosunu ihdas ettiği halde çalışan sayısının (96) kadrolu personelden oluştuğu, bununda müdürlüklerin personel talebinin yerinde olduğuna dair bir gösterge olduğu, bunun yanında özellikle genel idari hizmetler sınıfında çalışan personel ve müdür kadrolarının yetersiz olduğu değerlendirilmiştir.

13-Memurlar eli ile yürütülmesi gereken hizmetlerin bir kısmının daimi işçi statüsündeki personel tarafından yürütüldüğü görülmüş, bürolarda çalışan daimi işçi sayısının (9) olduğu, eksik istihdam edilen memur kadrosunun (119) olduğu, böylece memur eksikliğinin işçi çalıştırarak giderilmeye çalışıldığı anlaşılmış, bir önceki madde ile bağlantılı olarak bu durumun memur eksikliğinden kaynaklandığı ifade edilmiştir.

Anayasanın 128'inci maddesinde; "...Devletin Kamu iktisadi Teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülür..." denilmekte olup, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununu süreklilik arz eden görevlerin memurlar eliyle yürütüleceği aynı kanunun değişik 33'üncü maddesinde ise kadrosuz memur çalıştırılamayacağı hükmü yer almaktadır.

İçişleri Bakanlığının (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü); "...memurlar eliyle yürütülmesi gereken kamu görevlerinin yürütülmesinde işçi statüsünde personel istihdamının, Anayasa'nın 128/1, 657 sayılı Kanunun 4. maddeleri ile Sayıştay 3. Dairesinin 1968/229 ve 1. Dairesinin 1969/6978 gün ve sayılı kararları karşısında mümkün olmadığına..." ilişkin 14.11.1994 tarih ve B.050.MAH.0710001/1568 sayılı Genelgeleri mevcuttur.

(Handwritten signature)

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

Sayıştay 1. Dairesinin 1969/6978 sayılı ve 3. Dairesinin 1968/229 sayılı kararlarında; kadro konusu olan ve süreklilik arz eden görevlerde yevmiyeli personelin çalıştırılmayacağı hususuna açıklık getirilmiştir.

Danıştay 2. Dairesinin... Belediyesi ile ilgili 18.06.1998 tarih ve E: 1996/2988, K: 1998/2222 sayılı kararında; daimi işçi olan kişilerin mevzuata aykırı olarak memurluk kadrolarında görevlendirmenin TCK'nin 240'ıncı maddesinde (Halen yürürlükte bulunan TCK 257'nci maddesiyle düzenlenmiştir.) tarif edilen görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu ifade edilmiştir. Yine Danıştay 2. Dairesinin ...Büyükşehir Belediyesi ile ilgili 09.12.1997 tarih ve E: 1996/666, K: 1997/2956 sayılı kararında da; belediyenin genel idare esaslarına göre yürütmek zorunda olduğu asli ve sürekli kamu görevlerini işçi statüsünde kişiler atayarak, Anayasanın 128 ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesine aykırı olarak işçiler eliyle gördürmesi şeklindeki işleminin TCK'nın 240'ıncı maddesinde (Halen yürürlükte bulunan TCK 257'nci maddesiyle düzenlenmiştir.) tarif edilen suçu oluşturduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda sıralanan kanun hükümleri, konuya açıklık getiren Bakanlık Genelgesi, Sayıştay ve Danıştay Kararları göz önünde bulundurularak hukuka uygun işlem tesis edilmesi sağlanmalı, aksi uygulamaların ilgililerin sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

14-Muş İl Özel İdaresi daimi işçi kadrosunda (84) personel mevcut olduğu, kanuni oran göz önüne alındığında (3,36) engelli işçi, (1,68) eski hükümlü işçi istihdam edilmesi gerektiği, Muş İl Özel İdaresinde engelli işçi sayısının (6), eski hükümlü işçi sayısının (2) olduğu incelenmiştir.

4857 sayılı İş Kanunun 30'uncu maddesinin; "...İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler..." hükmü dikkate alındığında istihdam edilen eski hükümlü sayısının eksik olduğu, engelli istihdam oranının ise uygun olduğu görülmektedir. 2709 sayılı 1982 Anayasasının 61'inci maddesi hükmü amir olmak üzere 4857 sayılı İş Kanunun 30'uncu maddesine göre işlem tesisine önem verilmelidir.

15-İl Özel İdaresinde mevcut (96) memur kadrosunda kanuni oran göz önüne alındığında (2.88) engelli personel bulunması gerektiği, halen (2) engelli memur çalıştırıldığı incelenmiştir.

657 sayılı Kanunun 6111 sayılı Kanunun 99'uncu maddesiyle değişik 53'üncü maddesinin; "...Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında özürlü çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır..." hükmü ve bu maddeye istinaden 03.10.2011 tarih ve 28073 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Özürlülerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları ile Yapılacak Merkezi Sınav ve Kura Usulü Hakkında Yönetmeliğin 11'inci maddesinin;

"...Özürlülere tahsis edilecek kadroların tespitinde, ilgili kurum veya kuruluşun, yurtdışı teşkilatı hariç, toplam dolu memur kadro sayısının % 3'ü dikkate alınır.

Kurumlar, hizmet gereklerine göre özürlülere tahsis edecekleri münhal kadrolarını, ÖMSS sonuçlarına veya kura usulüne göre yerleştirme yapılmasını sağlayacak şekilde farklı eğitim, sınıf ve unvanlar itibarıyla hazırlamak zorundadır.

Özürlülerin istihdam edileceği uygun münhal kadro bulunmadığı takdirde genel hükümlere göre diğer münhal kadrolarda unvan değişikliği yapılarak gerekli kadrolar temin edilir. Özürlü personelin istihdam edileceği birimler, ilgili kurum veya kuruluşça belirlenir..."

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

Hükümleri doğrultusunda işlem yapılarak engelli vatandaşlarımızın çalışma hayatında aktif rol almaları için gereken tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

16-Memurların özlük dosyalarında düzenleme yapıldığı, personel bilgi sistemine kaydedildiği, izin ve raporların yine sistem üzerinden takibinin yapıldığı, her memur için kurum kimlik belgesi düzenlendiği, her memur için dört bölümden oluşan özlük dosyası oluşturulduğu görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 6111 sayılı Kanunla değiştirilen "Memur bilgi sistemi, özlük dosyası" başlıklı 109'uncu maddesinin son fıkrasının; "...Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usul ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir..." hükmü üzerine Devlet Personel Başkanlığının 15.04.2011 tarih ve 27906 Sayılı Resmî Gazete yayımlanan (Seri No: 2) Kamu Personeli Genel Tebliğinde;

"...1- Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Burada memurun adı, soyadı, cinsiyeti, doğum tarihi ve yeri, öğrenimi, kadro unvanı ve derecesi, memuriyete başlama tarihi, memuriyetten ayrılma tarihi ve sebebi, sendika üyeliğine ilişkin bilgiler ile gerekli görülecek diğer mesleki bilgiler kaydedilir.

2- Kurumlarca her memura üzerinde memurun kurumu, adı, soyadı, unvanı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, fotoğrafı ve gerekli görülen diğer bilgilerin yer aldığı bir kurum kimlik belgesi verilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B ve 4/C maddelerine göre istihdam edilenler, personel bilgi sistemine kaydolunur ve bunlara kurum kimlik belgesi verilir. Söz konusu personel için personel bilgi dosyası tutulur.

3- Her memur için bir özlük dosyası tutulur. Özlük dosyalarının itina ile doğru ve tarafsız bir şekilde tutulmasından personel birimleri sorumludur.

4- Özlük dosyaları memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmasında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde göz önünde bulundurulur.

5- Özlük dosyası sekiz bölümden oluşur:

Birinci bölümde; ilk-yeniden-naklen atamaya ilişkin belgeler,

İkinci bölümde; öğrenim durumu, bildiği yabancı diller ve derecesi, yaptığı lisansüstü eğitim-staj ve incelemeleri ile ilgili belgeler, katıldığı her türlü eğitim faaliyetine ilişkin belgeler, kendisi tarafından verilen yayın ve eserlerine ilişkin bilgiler,

Üçüncü bölümde; memurun kullandığı izinlere ilişkin belgeler,

Dördüncü bölümde; memur hakkında yapılan disiplin soruşturmalarına ilişkin evraklar ile verilen disiplin cezaları, yargı organlarınca memur hakkında verilmiş karar örnekleri, görevden uzaklaştırmaya ilişkin belgeler ile varsa inceleme, soruşturma ve denetim raporları,

Beşinci bölümde; kurumlarca gerekli görülmesi halinde memurun maaş, ücret, harcırah ve sair parasal haklarına ilişkin belgeler, emeklilik durumuna ilişkin belgeler, bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin bildirimler, mal beyannameleri ile sendika üyeliğine ilişkin belgeler,

Altıncı bölümde; memurun adaylık ve asli memurluğa atanmasına ilişkin belgeler, derece ve kademe ilerlemeleri, sınıf, yer, unvan, görev değişiklikleri ile ilgili belgeler, geçici görevlendirilmesine ilişkin belgeler,

Yedinci bölümde; ödül, başarı ve üstün başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler,

Sekizinci bölümde; askerlik durumu, mecburi hizmet yükümlülüğü ve özrlülük durumuna ilişkin belgeler ile yukarıdaki bölümler kapsamına girmeyen memurun hizmet durumuna ilişkin diğer mesleki bilgi ve belgeler,

Saklanır.

6- Belgeler özlük dosyasının ilgili bölümüne, eski tarihli olan altta olacak şekilde, kronolojik sıraya göre yerleştirilir.

7- Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, özlük dosyasında yer alan bilgilerden istihdam politikalarının tespiti ve uygulanmasında gerekli gördüklerini merkezde elektronik ortamda tutarlar.

8- Görevi herhangi bir şekilde sona eren memurların özlük dosyaları kurumlarınca saklanır.

9- Özlük dosyalarının tutulması ve muhafazasında özel hayatın gizliliği ilkesine riayet edilir. Özlük dosyası içeriği hakkında soruşturma ve kovuşturmayaya yetkili merciler dışındakilere açıklama yapılamaz, bilgi verilemez. Ayrıca kişinin rızası olmaksızın özlük dosyasındaki bilgiler ve kayıtlar esas alınarak kişi hakkında yayında bulunulamaz.

10- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B ve 4/C maddelerine göre istihdam edilen personelin personel bilgi dosyasında; kronolojik sıraya göre sözleşmeler, öğrenim durumuna ilişkin belgeler, kurum içi yer ve unvan değişikliklerine ilişkin belgeler, izinler, sendika üyeliğine ilişkin bilgiler, sözleşme feshi ve hizmete yönelik diğer belgeler tutulur...”

Denildiğinden Özlük Dosyalarının buna göre düzenlenmesi sağlanmalıdır.

17-Genel beyan dönemlerinde ve değişikliklerde personelden mal bildirimi alındığı, mal bildirimlerinin özlük dosyalarında kapalı zarf içinde muhafaza edilmediği, beyan edilen mal bildirimlerinin gerekli inceleme ve daha önceki mal beyanlarını karşılaştırmak için en son Valilik Makamının 07.07.2023 tarihli 13643 sayılı görevlendirme oluru ile Genel Sekreter Yardımcısı Maşallah YILDIZ Başkanlığında, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü Ahmet GÜLER, Şef Mazhar MEDETOĞLU ve Ekonomist Ali Hakan SÖNMEZER' den oluşan komisyon kurulduğu,

2020 yılı Genel Beyan döneminde alınan Mal Bildirimlerinin 28.01.2020 tarihli ve 321 sayılı Valilik Makamının Oluru ile oluşturulan komisyon tarafından 21.02.2020 tarihinde 2020 yılı mal bildirimlerinin karşılaştırma işleminin yapılmış olduğu görülmüştür.

3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 9'uncu ve Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 15'inci maddesine göre mal bildirimleri gizli olduğundan, gizliliğinin temini için tüm mal bildirimlerinin kapalı zarf içine alınarak muhafaza edilmeli,

3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunun 7'nci maddesinin; “...Bu Kanun kapsamındaki görevlere devam edenler, sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç Şubat ayı sonuna kadar bildirimlerini yenilerler. Yeni bildirimler yetkili merci tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılırlar...”

hükmü, Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinin;

“...Yeni ve ek bildirimler, 6 ncı maddede belirtilen yetkili merciler tarafından daha önceki bildirimler ile karşılaştırılır...”

hükmüne uygun işlem yapılmasına devam edilmelidir.

18-Personele etik sözleşme belgesi imzalatılarak etik sözleşmelerinin özlük dosyalarında muhafaza edildiği anlaşılmıştır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 23'üncü maddesi; “...Bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri, bir ay içinde, Ek-1'de yer alan "Etik Sözleşme" belgesini imzalamakla yükümlüdürler. Bu belge, personelin

(Handwritten signature)

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

özlük dosyasına konur..." hükmünü ihtiva ettiğinden, madde hükmü doğrultusunda işlem tesis edilerek tüm personelin etik sözleşme belgesinin özlük dosyasında muhafaza edilmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

19-İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce Etik Komisyonunun oluşturulduğu, Muş İl Özel İdaresinin <http://www.musozelidare.gov.tr> adresli internet sayfasında Etik Komisyonun üyelerinin yayınlanmadığı, yayınlanması yönünde çalışma yapılmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 29'uncu maddesinin;

"...Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az üç kişilik bir etik komisyonu oluşturulur.

Etik komisyonu üyelerinin ne kadar süreyle görev yapacağı ve diğer hususlar, kurum ve kuruluşun üst yöneticisince belirlenir. Etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgileri, üç ay içinde Kurul'a bildirilir. Etik komisyonu, Kurul ile iş birliği içinde çalışır..."

Hükmü uyarınca işlem yapılarak, komisyonun etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek konularında çalışmalarda bulunması için gereken tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

20-Personelin gizli sicil raporlarının kapalı kilitli bir dolapta sicil dosyaları içerisinde muhafaza edilmediği ifade edilmiştir.

6111 sayılı Kanunun 116'ncı maddesi ile 657 sayılı Kanuna eklenen ve geçiş hükümlerini düzenleyen Geçici 36'ncı maddenin (A) fıkrasının; "...Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tutulmakta olan sicil dosyaları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen beşinci yılın sonuna kadar muhafaza edilir..." hükmü ve 6111 sayılı Kanunun yürürlüğe giriş tarihi olan 25.02.2011 tarihinin göz önünde bulundurularak gizli sicil raporlarının muhafaza veya imha edilip edilmemesinin idarenin takdirinde olduğu bilinmelidir.

21-657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personelin disiplin işlemlerini yürütmek üzere İl Özel İdaresi Disiplin Kurulunun en son 20.05.2021 tarih ve 1760 sayılı Valilik Makamının Oluru ile görevlendirme yapılmak suretiyle belirlendiği görülmüştür.

Teftişe tabi dönemde (7) personel hakkında Disiplin soruşturması yapılmış olduğu, bunlardan (2) personele kınama, (3) personele aylıktan kesme ve (2) personele uyarma cezası verilmiş olduğu, cezalara karşı (3) personelin yargıya itiraz ettiği, disiplin cezalarına ilişkin dosyaların incelenmesinden ilgililerin savunmalarının alındığı görülmüştür.

Ayrıca İl Özel İdaresi İşyeri Disiplin Kurulunun Toplu İş Sözleşmesi Hükümlerine uygun olarak oluşturulmadığı, 4857 sayılı İş Kanununa tabi personelin disiplin işlemlerinin yürütüldüğü Disiplin Kurulunun en son 2021 yılında belirlendiği, üyelerde değişiklik olmadıkça Kurulun yeniden belirlenmediği, Toplu İş Sözleşmesinin 58'inci maddesine göre iki işçi temsilcilerinden olmak üzere 4 kişinin en son 22.03.2021 tarihli Valilik Makamının oluru ile belirlendiği, Genel Sekreter Yardımcısı Başkanlığında, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü ve (2) iki Sendika Temsilcisinden oluştuğu,

Teftişe tabi dönemde (29) daimi işçi personel hakkında disiplin işlemi başlatılmış olduğu, (22) daimi işçi personele yevmiye kesimi disiplin cezası verildiği, (4) daimi işçi personele işveren tarafından gerekçesi gösterilerek uyarma cezası verildiği, (3) daimi işçi

(Handwritten signature)

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mütferetisi

personelerle ise kınama cezasının verilmiş olduğu, toplamda (29) daimi işçi personelerle verilen cezalara karşı yargıya ve Yüksek Disiplin Kuruluna itirazın olmadığı, disiplin cezalarına ilişkin disiplin kurulu tarafından verilen dosyaların incelenmesinden ilgililerin savunmalarının alındığı, sendika temsilcilerinin kararlara iştirak ettiği anlaşılmıştır.

Ayrıca Muş İdare Kültür Turizm A.Ş. işçilerinden (18) işçi hakkında disiplin işlemi başlatılmış olduğu, (3) işçi hakkında uyarı cezası verilmiş olduğu, (1) işçi hakkında kınama cezası verilmiş olduğu ve (14) işçi hakkında yevmiye kesimi disiplin cezası verildiği incelenmiştir.

Personelin sevk ve idaresinde gerektiği hallerde mevzuatın öngördüğü mükâfat ve disiplin cezası araçlarının uygulanmasının, bu araçların kurallara uyan ve uymayan personelin ayırt edilmesinde adaletli bir yönetimin gereği olduğu kadar, gerektiği durumlarda hukuki bir mecburiyet olduğu ve ihmalinin de sorumluları için suç teşkil edebileceği hususu unutulmamalı, disiplin ceza işlemlerinin, Anayasanın 129'uncu maddesi hükmü göz önünde bulundurularak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 ve devamı maddeleri ile Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yürütülmeli, ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personelin disiplin işlemlerini yürütmek üzere İl Özel İdaresi Disiplin Kurulunun her yıl görevlendirme yapılmak suretiyle Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğinin 4'üncü maddesi uyarınca İl Valisinin onayıyla oluşturulması ihmal edilmemelidir.

22-Teftişe tabi dönemde; (1) personel hakkında 4483 sayılı Kanuna göre İl İdare Kurulu Müdürlüğü tarafından ön inceleme yapıldığı, yapılan soruşturmalar neticesinden Kuruma bilgi verilmediği ifade edilmiştir.

4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanunun Uygulanmasına İlişkin Olarak İçişleri Bakanlığınca Yürütülecek işlemlere İlişkin Yönergenin 32'nci maddesi uyarınca; verilen kararların ilgililerin özlük dosyasına konulması ve gerekli takiplerin yapılması sağlanmalıdır.

23-Teftişe tabi dönemde Muş Valiliği tarafından (24) personele başarı belgesi ve (38) işçi personele Teşekkür Belgesi verildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de çalışmalarında üstün başarılı, görevine bağlı personelin özellikle Genel Sekreter tarafından tespitinin yapılarak ve bu tespite ilişkin gerekçelerin açıkça belirtilerek İl Valisine teklifte bulunularak, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun "Başarı Belgesine ilişkin 122'nci maddesi hükmü uyarınca memurların çalışma ve başarıları göz önünde bulundurularak, hak eden personele başarı belgesi verilmesi yoluna gidilmelidir.

24-İl Özel İdaresinde görev yapan personelden teftiş dönemi olan; 2022 yılında (22) personele ikramiye verildiği incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 36'ncı maddesinin son fıkrasının, sözleşmeli ve işçi statüsünde çalışanlar hariç İl Özel İdaresi memurlarına, başarı durumlarına göre toplam memur sayısının %10'unu ve Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayının 20.000 gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere, çalıştıkları sürelerle (hastalık ve yıllık izinleri dahil) orantılı olarak encümen kararıyla yılda en fazla iki kez ikramiye ödenebileceği, hükmünün işletilmesinin personeli motive edeceği ve hedeflere ulaşılması için personelin çalışma verimini arttıracak değerlendirildiğinden, İl Özel İdaresi personeli için performans kriterleri oluşturularak, birimler için hedefler belirlenip, belirlenen hedeflere ulaşma derecesine göre bahse konu kanun maddesi uyarınca işlem yapılmalıdır.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

25-Personelin; emekliliğe esas, kazanılmış ve ödemeye esas hak aylıklarına ilişkin terfi tarihleri bilgisayar sistemi üzerinde tutulmakta olup terfi hakkı gelen personele aylık terfi listesi çıkarılarak kademe veya derece ilerlemelerinin yapıldığı ve buna ilişkin çıktılarının alınarak özlük dosyalarına konulduğu ayrıca bu işlemin e-içişleri evrak modülü sistemi içerisinde yer aldığı görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 6111 sayılı Kanunun 100'üncü maddesi ile değişik "Kademe ve kademe ilerlemesi" başlıklı 64'üncü maddesinin;

"...Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

72' nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.

Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılırlar.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir..."

Hükmünün gereği yapılarak zorunlu olmayan işlemlere başvurulmamalıdır.

7. İL GENEL MECLİSİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

26-İl Genel Meclisi iş ve işlemlerinin Encümen Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, İl Genel Meclisinin her ay İl Genel Meclisi Başkanı tarafından belirlenen gündemle toplandığı, Vali tarafından önerilen hususların gündeme alınarak karara bağlandığı, gündemin üyelere sistem üzerinden gönderilerek ilçelerden teslim tesellüm belgelerinin alınmakta olduğu, <http://www.musozelidare.gov.tr> internet sitesinden ilan edilmek suretiyle duyurulduğu ifade edilmiş olmakla birlikte, bazı gündemlerin geç duyurulduğu incelenmiştir.

16.12.2022 tarih Birleşim No 02 Aralık Ayı Olağanüstü Toplantı Gündeminin İl Genel Meclisi Gündeminin geç yapılması örnektir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 13'üncü maddesi ile 09.10.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 8'nci maddesi uyarınca uygulamanın aynı titizlikle devamı, gündemin internet sayfasında zamanında duyurulması sağlanmalıdır.

27-İl Genel Meclisi toplantılarına ilişkin gündemin İl Özel İdaresinin birim müdürlüklerine ve diğer kamu kurumlarına gönderildiğine dair bir evrak ibraz edilememiştir.

Bundan böyle, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 12'nci maddesinin;

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği

“...Özel idare teşkilatı ve ildeki kamu kurum ve kuruluşlarının birim amirleri gündemdeki konularla ilgili olarak meclis toplantılarına davet edilebilir ve bilgi alınabilir...”

Hükmü uyarınca her toplantı gündeminin o toplantıda ilgisi olan yatırımcı müdürlüklere gönderilmesi sağlanmalıdır.

28-Meclis kararlarının; “Dönem”, “Toplantı”, “Birleşim No”, “Karar No”, “Karar Tarihi”, ve “Oturum No” şeklinde yazıldığı incelenmiştir.

Kararların başlıklar açılmak suretiyle tutulması uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

29-İl Genel Meclisinin toplantılarının her ayın ilk haftası başladığı ve genellikle ara verilmeden tamamlandığı incelenmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 6’ncı maddesinin;

“...Meclis toplantısı her ayın ilk haftası başlar ve ara verilmeden tamamlanır. Ancak ilk haftanın tamamının resmi tatile rastlaması halinde takip eden ilk çalışma günü toplantı günü olarak belirlenebilir. Resmi tatile rastlayan günlerde çalışmaya ara verilebilir...”

Hükmü uyarınca Meclis toplantılarının ara verilmeden tamamlanması sürdürülmelidir.

30-İl Genel Meclisinin kararıyla meclis toplantılarının sesli cihazlarla kaydedilmesi yönünde karar alındığı incelenmiştir.

İl Özel İdaresi Kanunu’nun 12 ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16’ncı maddesinin; *“...Toplantılar meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir...”* hükmü gereğince toplantıların görüntülü cihazlarla kaydedilmesi uygulaması sürdürülmelidir.

31-İl Genel Meclisi kararlarının bir sonraki toplantıda meclis üyelerine karar örneklerinin verilmesi suretiyle dağıtılmadığı, üyelere bu kararların şifahi olarak bildirildiği ifade edilmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16’ncı maddesinin *“...Kararlar, bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır...”* hükmü uyarınca uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

32-İl Genel Meclisi kararlarının İl Valisine gönderilmesinde 5 günlük süreye uyulduğu, genel uygulama olarak kararların aynı gün veya toplantı sonunda personel tarafından İdare ve Denetim Müdürlüğüne elden götürüldüğü, üst yazının ise sistemden yazı ile Valiliğe gönderildiği, ifade edilmiş ve görülmüştür.

İl Genel Meclisi tarafından alınan kararların tam metninin, en geç beş gün içinde Valiye gönderilmesi uygulamasına devam edilmesinin yanı sıra İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 17’nci maddesinde; *“...Başkan tarafından valiye gönderilen kararlar, valinin görevlendirdiği kişiye imza karşılığı teslim edilir. Teslim alınan kararın son sayfasına, karar tarihi, teslim alındığı tarih ve kayıt numarası yazıldıktan sonra kararın bir sureti iade edilir. Bu şekilde kayıtları tamamlanan karar genel sekreterlik tarafından dosyasında saklanır. Bu kararları kaydetmek üzere bir defter tutulur...”* hükmüne göre işlem yapılmaya devam edilmelidir.

33-İl Genel Meclisince alınan kararların imzalı asıllarının her yıl için ayrı ayrı dosyalandığı incelenmiştir.

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16’ncı maddesinin; *“...Ayrıca, kararların aslı bir dosyada muhafaza edilir...”* hükmü gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

34-İl Genel Meclisi Kararlarının kaydedildiği bir defterin tutulduğu incelenmiştir.

(Handwritten signature)

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 16'ncı maddesi uyarınca işlem yapılması, karar özetlerinin anlaşılır bir şekilde ve kararın konusu kısmından farklı olarak, kararın içeriğini özetleyecek ibarelere yer verilerek kaydedilmesine devam edilmelidir.

35-İl Genel Meclisi kararlarının genellikle toplantıya katılanların oybirliği ile alındığı, oyçokluğu ile alınan meclis kararlarında hangi meclis üyelerinin karara muhalefet ettiğinin belirtilmediği incelenmiştir.

Oy çokluğu ile alınan 07.01.2021 tarih 06 Nolu ve 07.04.2021 tarih 57 nolu kararlar örnektir.

Bundan böyle 5302 sayılı Kanun ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 14'üncü maddeleri gereğince oy çokluğu ile alınan kararlarda, kararın karara muhalif olan üyelerin isimlerinin yazılarak **"... 'nın karşı oyu (ret oyu) ile oy çokluğu ile karar verilmiştir..."** şeklinde yazılması sağlanmalıdır.

36-Teftişe tabi dönemde meclisin 2019, 2020 ve 2021 yıllarında birer kez, 2022 yılında iki kez olmak üzere toplam (5) olağanüstü toplantı yaptığı, ancak bazı olağanüstü toplantılarının acil durum gerektirmediği anlaşılmıştır.

5302 sayılı Kanunun 12'nci maddesinin ek fıkrasında;

"...(Ek Fıkra: 30/5/2007-5675/2 md.) İl genel meclisi başkanı, acil durumlarda lüzum görmesi halinde il genel meclisini bir yılda üç defadan fazla olmamak ve her toplantı bir birleşimi geçmemek üzere toplantıya çağırır. Olağanüstü toplantı çağırısı ve gündem en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak duyurulur ve ayrıca mutad usullerle ilan edilir. Olağanüstü toplantılarda çağırıcıyı gerektiren konuların dışında hiçbir konu görüşülemez..."

Denilmek suretiyle olağanüstü toplantı yapılması iki bakımdan tahdit edilmiştir. Bunlar acil bir durumun olması diğeri de bir yılda en fazla üç kez olağanüstü toplantı yapılabilmesidir. Olağanüstü toplantıların Kanunun gösterdiği durumlarda yapılması sağlanmalıdır.

37-İl Genel Meclisi karar özetlerinin Muş İl Özel İdaresinin <http://www.musozelidare.gov.tr> internet sayfasında yayınlandığı, İlçeleri ilgilendiren kararların ilgili İlçelere gönderilmediği ancak sistemden görebilecekleri ifade edilmiştir. Meclis komisyon raporlarının kurumun internet sitesinde yayınlanmadığı görülmüştür.

Bundan böyle de 5393 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 15'inci maddesinin; **"...Kesinleşen il genel meclisi karar özetleri toplantıyı izleyen en geç yedi gün içinde çeşitli yollarla halka duyurulur..."** hükmü uyarınca işlem yapılmasına devam edilmesinin yanı sıra Kanunun 16'ncı maddesinin; **"...Komisyon raporları alenîdir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere il genel meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir..."** hükmü uyarınca da komisyon raporlarının uygun vasıtalarla halka duyurulması sağlanmalıdır.

38-İl Özel İdaresinin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerinin denetimi için İl Genel Meclisi kararlarıyla her yıl Denetim Komisyonlarının oluşturulduğu ve komisyon raporlarının Kanunda öngörülen sürede hazırlandığı incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 17'nci maddesi uyarınca işlem yapılmasına devam edilmesi sağlanmalıdır.

(Signature)

39-Denetim komisyonu raporlarının, Meclis Başkanlığı tarafından üyelere okunak suretiyle bilgilendirme yapıldığı, rapor örneklerinin meclis üyelerine dağıtılmadığı, Muş İl Özel idaresinin web sayfasında yayınlanmadığı görülmüştür.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 16'ncı maddesinin;

"...Kaymakamlar ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ve ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversite ve sendikalar ile gündemdeki konularla ilgili köy ve mahalle muhtarları ile sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir.

Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanılabilir."

Komisyon raporları alenîdir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere il genel meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir."

Şeklindeki hükümleri gereği işlem yapılması sürdürülmelidir.

40-5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 16'ncı maddesi ile İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 20'nci maddesi gereğince Muş İl Genel Meclisi tarafından 2022 yılında; Eğitim Kültür ve Sosyal Hizmetler Komisyonu, İmar ve Bayındırlık Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu, Çevre ve Sağlık Komisyonu, Tarım ve Hayvancılık Komisyonu, Su Kanalizasyon ve Katı Atık Hizmetleri Komisyonu, Yol Yapım ve Ulaşım Hizmetleri Komisyonu ve İçişleri ve Çeşitli İşler Komisyonu olmak üzere (8) komisyon kurulmuş olduğu,

Örnekleme yöntemiyle bakılan Meclis Kararlarında, İl Genel Meclisi gündeminde yer alan konular ile üyeler tarafından verilen önergelerin bazılarının Komisyona havale edilmiş olduğu, bazılarında ise komisyona havale edilmesine gerek görülmeden karar verilmiş olduğu incelenmiştir.

41-İl Genel Meclisi tarafından teftişe tabi dönemde belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerler ile ilgili olarak içkili yer bölgesi tespitine ilişkin karar alınmamış olduğu incelenmiştir.

8.İL ENCÜMENİ İLE İLGİLİ İŞ VE İŞLEMLER:

42-İl Encümeni toplantı ve alınan karar sayıları aşağıda belirtilmiştir:

Yıllar	Toplam Karar Sayısı	Toplantı Sayısı
2019*	128	21
2020	150	30
2021	128	34
2022	113	33
2023*	37	12

*Teftiş dönemi içerisindeki veriler.

Teftişe tabi dönemde; İl Encümeninin, Vali tarafından hazırlanan gündem doğrultusunda düzenli olarak toplandığı, gündemde konu olmamasından dolayı toplantı yapılmadığı durumlarda gündemde görülecek konu olmadığından dolayı toplantı yapılmadığına dair tutanak tutulduğu ve tutanağın Encümen Üyeler tarafından imzalandığı, teftişe tabi dönemde alınan tüm kararların oybirliği ile alındığı, encümene havale edilen konuların genel olarak süresi içinde görüşüldüğü, Encümen kararlarının Muş İl Özel İdaresinin <http://www.musozelidare.gov.tr> resmi internet sitesinde yayınlandığı incelenmiştir.

Uygulamanın aynı titizlikle devamı sağlanmalıdır.

43-İl Encümeninin haftanın her çarşamba günü saat 10.30'da toplandığı, konu ile ilgili yazılı bir karar alınmadığı ifade edilmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun "*Encümen toplantısı*" başlıklı 27'nci maddesinin; "*...Encümen, haftada en az bir defa olmak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Başkan acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir...*" hükmüne göre uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

44-İl Encümen kararlarının bazılarında üyelerin imzalarının eksik olduğu incelenmiştir.

20.01.2021 tarih 01 sayılı ve 07.12.2022 tarih 111 sayılı İl Encümen kararları örnektir.

45-İl Encümeninin görev ve yetkisi dışında kararlar vermiş olduğu incelenmiştir; 07.07.2021 tarih ve 90 sayılı karar ile Hasköy ilçesinde deponun (10) yıllığına kiraya verilme kararı,

Alınmış olduğu incelenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun meclisin görevlerini sayan 10'uncu maddesinde;

"... f) *Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi yirmi beş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek ...*" hükmü ve

5302 sayılı Kanunun İl Encümeninin görev ve yetkileri başlıklı 26'ncı maddesinde;

"...

g) *Taşınmaz mal satımına, trampa edilmesine ve tahsisine ilişkin kararları uygulamak, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralınmasına karar vermek.*

"...

Hükmüne göre (3) yıla kadar olan kiralamaların İl Encümenince, (3) yıldan fazla olan kiralamaların ise İl Genel Meclisi kararı ile olması gerekmektedir.

Bu nedenle, Kanun tarafından belirtilen görev ve yetkilerin dışına çıkılmaması ve Encümenin görevli olmadığı hususlarda karar verilmemesi sağlanmalıdır.

46-Teftişe tabi dönemde İl Valisi tarafından yetki devrinde bulunmadığı ifade edilmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun "*yetki devrini düzenleyen 32. Maddesi*" "*Vali, görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde, vali yardımcılara, yöneticilik sıfatı bulunan il özel idaresi görevlileri ile ilçelerde kaymakamlara devredebilir.*" Uygun görüldüğü takdirde bu madde hükmüne uygun işlem gerçekleştirilebilir.

9. GAYRİMENKULLERİN İDARESİ:

47-İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olan ve İdareye tahsisli olmak üzere toplam (352) adet gayrimenkul bulunduğu,

İl Özel İdaresi'nin kendi kullanımında olan, fiziki ve ekonomik olarak yarar sağladığı taşınmazlar;

- Merkez ilçe-Kültür Mahallesi-Eski Haliçi'nde 26 adet dükkân ve işyeri,

24

- Merkez ilçe-Çöğürlü köyü sınırlarında Sultan Alparslan Tekstil Kent alanı olan 49.654 m2 arsa ve bu alan üzerinde toplam 14.719 m2 kapalı alana sahip 5 adet tekstil atölyesi,
- Merkez ilçe-Sungu beldesi sınırlarında bulunan Sungu Tekstil Kent alanı olan 43.214 m2 arsalar ve bu arsalar üzerinde toplam 15.514 m2 kapalı alan sahip 8 adet tekstil atölyesi,
- Merkez ilçe-Çöğürlü köyü sınırlarında 4 adet 170'er m2'lik 3+1 konut,
- Merkez ilçe-Yeşilce mahallesinde 18.809 m2'lik arsa üzerinde 8.391 m2 kapalı alana sahip Özel İdare Hizmet Binası,
- Merkez ilçe-Sunay mahallesinde 37.429 m2'lik eski Özel İdare sahası,
- Merkez ilçe-Soğucak köyünde 55.986 m2 tarla vasıflı taşınmaz,
- Merkez ilçe-Muratgören köyü sınırlarında ve mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı ve Özel İdare'ye tahsisli 404.746 m2'lik Mesire Alanı,
- Bulanık ilçesinde 5.346 m2'lik arsa ve bu arsa üzerinde 461 m2 kapalı alana sahip şantiye binası,
- Malazgirt ilçesi-Hanoğlu köyünde bulunan Tarım Aletleri İhtisas Sanayi Sitesi'nde 159.513 m2'lik arsalar ve bu arsalar üzerinde toplam 8.500 m2'lik kapalı alana sahip 13 adet bina,
- Merkez ve Hasköy ilçelerinde mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı ve Özel İdare'ye 49 yıllığına tahsisli eski tekel depoları,
- Varto ilçesi-Gümgüm mahallesinde 10.007 m2'lik arsa ve bu arsa üzerinde 461 m2'lik kapalı alana sahip şantiye binası,

Ayrıca mülkiyeti Özel İdare'ye ait olup çok sayıda yol, sulama kanalı, kilise arsası, maşatlık, mezarlık gibi taşınmazların da envanterde kayıtlı olduğu incelenmiştir.

48-İl Özel İdaresi taşınmaz envanterine kayıtlı arsa, tarla, yol, bina, sulama kanalı, kilise arsası gibi toplam 352 taşınmaz kaydı bulunmaktadır. Bu taşınmazların büyük kısmı Milli Eğitim Müdürlüğü, Tarım ve Orman Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı, Diyanet gibi kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edildiği,

Mülkiyeti İl Özel İdaresine ait Muş Merkez Kültür Mahallesi 47 ada / 47 parsel numaralı taşınmaz üzerinde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne bağlı Sporcu Kamp Eğitim Merkezi inşa edildiği bununla ilgili İl Genel Meclisinden alınmış bir tahsis kararının bulunmadığı,

ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Talep olması halinde, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10. maddesinin (f) bendi; "Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi yirmi beş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek." İl Genel Meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmış, yine aynı Kanunun Diğer Kuruluşlarla İlişkiler Başlıklı 64. maddesi (d) fıkrasında; "Kendilerine ait taşınmaz malları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak ve süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması durumunda, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir." hükmü uyarınca işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

49-İl Özel İdaresine ait toplam (4) adet lojman bulunduğu, bunlardan (2)'inin boş bulunduğu, (2) adedinin Vali Yardımcılarının kullanımında olduğu, ifade edilmiş ve incelenmiştir.

İl Özel İdaresine ait lojmanların tahsislerinin, 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve 23.09.1984 tarih ve 18524 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Konutları Yönetmeliğinin "Kamu Konutlarının Tahsis Usul ve Esasları" başlıklı Üçüncü Bölümüne göre yapılması, oturma süreleri sona ermiş olanlar ile ilgili olarak mevzuat gereği işlemlerin bir an önce yapılması, bunun yanında kendi kurumlarında boş lojman olduğu halde İl Özel İdaresi tarafından kendilerine lojman tahsis edilmiş olan personelin lojmanda kalmasının, lojman yokluğundan dolayı lojmana yerleşemeyen kamu personelinin mağdur edilmesine sebep olacağı göz önüne alınarak, kurum dışı lojman tahsislerinde kendi kurumunda boş lojman olan personele lojman tahsisinin yapılmaması hususuna özen gösterilmelidir.

50-İl Özel İdaresine ait ilçeler dahil (86) adet işyerinin bulunduğu, bunlardan (86) adedinde kiracı bulunduğu, işyerlerinin tahsilat oranının 2019 yılında %81.01, 2020 yılında %92.42, 2021 yılında %91.95, 2022 yılında %85.68 ve 2023 teftiş dönemi itibariyle %36.14 seviyelerinde olduğu, tahsilatlarda bir problem yaşanmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

51-Muş İl Özel İdaresince teftiş tabi dönem içerisinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 45'inci Maddesine göre; 2019 yılında (14), 2020 yılında (46), 2021 yılında (47), 2022 yılında (12) ve 2023 yılı teftiş dönemi itibariyle (11) adet kiralama ihalesi yapıldığı, 2021 yılında (2) adet satış ihalesi yapıldığı tespit edilmiş olup, Müfettişliğimin talebi üzerine Muş Valiliğinin 13.07.2023 tarih ve 23636 sayılı görevlendirme Oluru ile 2023 yılı yaz teftişi kapsamında İl Özel İdaresi teftişinde Müfettişliğime yardımcı olmak amacıyla görevlendirilen Muş Belediyesi Şehir Plancısı Berken BAHADIR marifetiyle nezaretimde yapılan inceleme neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Taşınmaz Kiralama İşlemleri:

52-Muş İl Özel İdaresi tarafından yapılan kiralamalarda muhammen bedel tespit komisyonunca belirlenen bedellere ilişkin dayanak belgesinin dosyada bulunduğu ancak komisyon üyelerinden bazılarının imzalarının eksik olduğu incelenmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte, Muş Merkez Çöğürlü Köyü 130 ada 16 numaralı parsel üzerindeki 1 nolu deponun kiralama ihalesi uygulamaya örnektir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun Tahmin Edilen Bedelin Tespiti başlıklı 9'uncu Maddesinde "Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir..." denilmektedir.

Madde hükmüne göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

53-Muş İl özel İdaresi tarafından yapılan ihalelerde muhammen bedel tespit Komisyonun yıllık olarak belirlendiği, olura bağlandığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

05.01.2022 tarih ve 5349 sayılı Genel Sekreterlik Makam Oluru uygulamaya örnektir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun Tahmin Edilen Bedelin Tespiti başlıklı 9'ncu maddesinde "Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası,

JK

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir...” denilmektedir.

Mevzuat hükmü gereğince Komisyon raporlarının dosyalarına eklenmesi ihmal edilmemelidir.

54-Yapılan bazı on (10) yıllık kiralama ihale dosyalarında Meclis kararı alınması gerekirken İl Encümen Kararı ile ihale yapıldığı incelenmiştir.

Hasköy İlçesi Hasköy Mahallesi 219 ada 1 nolu parsel kayıtlı taşınmazın ihale dosyası örnektir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 10 Maddesinin f) bendinde; “*Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi yirmi beş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek,*” denilmektedir.

İlgili mevzuata uygun sistem yapılması sağlanmalıdır.

Taşınmaz Satış İşlemleri:

55-Teftişe tabi dönem içerisinde; Muş İl Özel İdaresi tarafından 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapılan (2) adet taşınmaz satış işlemi olduğu, ihale dosyalarının incelenmesinde herhangi bir eksikliğe rastlanılmamıştır.

Kamulaştırma Kanunu çerçevesinde yapılan iş ve işlemler:

56-Teftişe tabi dönemde; Muş İl Özel İdaresi tarafından 2019 yılında (6) adet, 2020 yılında (4) adet, 2021 yılında (21) adet, 2022 yılında (27) ve 2023 yılında (11) adet olmak üzere toplam (69) adet kamulaştırma işlemi yapıldığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Kamulaştırma işlemlerinden (10) işlemin Encümen Kararı alınarak İdare marifetiyle (59) işlemin ise kesinleşmiş mahkeme kararına göre yapıldığı incelenmiştir.

10. İMAR UYGULAMALARI:

57-2019-2023 yılları arasında; 13 adet 1/5000 ölçekli nazım imar plan ve 12 adet 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliğinin onaylandığı, incelemeye konu planlama alanlarının 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren Muş-Bitlis-Van Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında kaldığı tespit edilmiş ve 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planını uyarınca incelenmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği madde 26/1 “*İmar planı değişikliği; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak nitelikte, kamu yararı amaçlı, teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak yapılır.*” şeklinde düzenlenmiş olduğundan bundan böyle de bu tanıma uygun hareket edilerek ve zorunluluk olmadıkça plan değişikliğine gidilmemesi sağlanmalıdır.

58-Muş İl Özel İdaresinin teftişe tabi dönem içerisinde gerçekleştirilmiş olan imar işlemlerinde, Muş Valiliğinin 13.07.2023 tarih ve 23636 sayılı görevlendirme Oluru ile 2023 yılı yaz teftişi kapsamında İl Özel İdaresi teftişinde Müfettişliğime yardımcı olmak amacıyla görevlendirilen Muş Belediyesi Şehir Plancısı Berken BAHADIR tarafından örnekleme yöntemiyle nezaretimde yapılan incelemeler sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

59-İl Genel Meclisine onaylanması için sunulan plan tekliflerine ilişkin İmar Komisyonu raporunun eklenmediği görülmüştür.

Uygulama geneldir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun "İhtisas Komisyonları" başlıklı 16'ncı maddesi:

"İl genel meclisi, bir yıl görev yapmak üzere üyeleri arasından en az üç, en fazla beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir. Plân ve Bütçe ile İmar ve Bayındırlık komisyonları en çok yedi kişiden meydana gelir. İhtisas komisyonları, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin il genel meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. Eğitim, kültür ve sosyal hizmetler komisyonu, imar ve bayındırlık komisyonu, çevre ve sağlık komisyonu ile plân ve bütçe komisyonu kurulması zorunludur. İmar ve bayındırlık komisyonu dışındaki komisyonların çalışma süreleri meclisin toplantı süresiyle sınırlıdır. Meclis toplantısını müteakip imar ve bayındırlık komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır. Rapor bu sürenin sonunda meclise sunulmadığı takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır. Kaymakamlar ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ve ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversite ve sendikalar ile gündemdeki konularla ilgili köy ve mahalle muhtarları ile sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir. İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler bu komisyonlarda görüşüldükten sonra il genel meclisinde karara bağlanır. Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanılabilir. Komisyon raporları alenîdir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere il genel meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir." şeklindedir.

İmar Plan tekliflerine ilişkin İmar Komisyonu Raporunun İl Genel Meclisine sunulması ihmal edilmemelidir.

60-Bazı dosyalarda imar planlarını hazırlayan Şehir Plancısının "Yetkili Plan Müellifi" olduğunu gösterir yeterlilik belgeleri incelenmiştir.

Muş Merkez İlçesi Akkonak ve Dumlusu Köyleri muhtelif taşınmazların 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı dosyası uygulamaya örnektir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin "İmar Planı İlkeleri" başlıklı 21'incimaddesinin 4'üncü bendi:

"İmar planlarının, yeterliliği haiz müellifler tarafından kanun ve yönetmelik hükümlerine göre gerekli teknik araştırmalar yapılarak hazırlanması zorunludur. Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanan planlar ve bu planlara ilişkin revizyon, ilave ve değişiklik teklifleri yetkili idarelere karar alınması için sunulur."

"Planların Sunulması" başlıklı 31'inci maddesinin 3'üncü bendi:

"(3) Plan paftası, plan notları, plan raporu bulunmayan ve plan teklifi niteliğini haiz olmayan, müellif tarafından yapılmayan ve imzalanmayan planlar, idarelerin karar mercilerine sunulamaz."

Plân Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4'üncümaddesi;

"Müellif: Kanun'da tanımlanan her ölçekteki ve türdeki plânların yapılmasını üstlenebilmek için gerekli olan ilgili yeterlilik grubuna uygun yeterlilik belgesine sahip gerçek

kişiyi veya ilgili yeterlilik grubuna uygun yeterlilik belgesine sahip tüzel kişiliklerin hissedarları içinde hisseleri ortakların meslek grubuna göre dağılımında eşit veya daha fazla paya sahip gerçek kişiyi ifade eder.”

Aynı Yönetmeliğin “Yeterlilik Belgesi Şartı” başlıklı 11’inci maddesi;

“İdare, plânlama işlerinin hazırlanması, ihale edilmesi ve onanmasında bu Yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır. İdare tarafından yapılan plânlarda, bu Yönetmelikte belirtilen yeterlilik gruplarına uygun en az bir müellifin, plân yapım sürecinde, plânlama biriminde ve kadrolu olarak istihdamı şarttır. Plân müellifleri, aldıkları Yeterlilik Belgesi ile yeterlilik gruplarının daha altındaki gruplarda plânları yapmaya yetkilidir. “

şeklindedir.

Yukarıda sayılan mevzuat hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

61-İnceleme yapılan dosyaların bazılarında, yapılan ya da değiştirilen imar planını açıklamakla yükümlü plan raporlarının yeterli düzeyde bilgi barındırmayan, özensiz ve kapsamsız şekilde yazıldığı izlenimi edinilmiştir. Rapor içeriğinde hem nazım hem de uygulama imar planı hakkında bilgiler olmasına rağmen, rapor kapağında yalnızca uygulama imar planı ifadesinin yer almakta olduğu görülmüştür.

26.11.2020 tarih ve 141 sayılı Muş İl Genel Meclis Kararı ile onaylanan Merkez İlçe, Taşoluk Köyü 198, 199, 206, 207, 208 ve 211 parsel nolu taşınmazlara ait sınırlarında yapılan 1/1000 ölçekli İmar Planı dosyası uygulamaya örnektir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin “Plan Raporu” başlıklı 9’uncu maddesi 1, 2, 3, 4 ve 5 numaralı bentleri:

“(1) Mekânsal planlara ilişkin, kendi kademesine göre ve yapılış amacının gerektirdiği açıklamaları içeren bir plan raporu hazırlanır.

(2) Plan raporunda, planın türü, ölçeği, kapsamı ve özelliğine göre; vizyon, amaç, hedefler ve stratejiler belirlenerek, koruma-kullanma esasları, alan kullanım kararları, yoğunluk ve yapılaşmaya ilişkin konularda planlama esasları ve uygulama ilkeleri, eylem planları, açık ve yeşil alan sistemi, ulaşım, erişilebilirlik ve mekânın etkin kullanılması, gerektiğinde koruma, sağlıklaştırma ve yenileme program, alan ve projelerinin etaplama esasları, alan kullanım dağılımı tablosu gibi hususlarda açıklamalara yer verilir.

(3) Planların araştırma aşamasında yapılan çalışmalarda elde edilen bilgi, belge ve sonuçlar ayrı raporlar halinde sunulabilir.

(4) Plan değişikliklerinde, değişiklik gerekçesi ve yapılan gereklilik analizlerini ayrıntılı açıklayan plan raporu hazırlanması zorunludur.

(5) İmar planlarında, bu Yönetmelikte tanımlanan veya plan gösteriminde bulunan kullanımlardan birden fazla mekânsal kullanımın aynı alanda bir arada bulunması durumunda uygulamaya yönelik alan kullanım oranları, otopark, yeşil alan ve benzeri sosyal ve teknik altyapı kullanımlarına ilişkin detaylar ile gerektiğinde bağımsız bölüm sayısı, plan raporu ve plan notlarında ayrıntılı olarak açıklanır.” şeklinde düzenlenmiş olduğundan, dosyaların hazırlanırken bu hususlara dikkat edilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

62-İnceleme yapılan bazı dosyalarda, her ne kadar plan notlarında ilgili imar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporu verilerine uyulacağı belirtilmiş olsa da, İmar planlarının altlıklarından olan imar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporlarının plan dosyasında fiziki olarak bulunmadığı tespit edilmiştir.

06.11.2020 tarih ve 130 sayılı Muş İl Genel Meclis Kararı ile onaylanan Varto İlçesi, Kayalıdere Köyü 417 numaralı parsel sınırlarında yapılan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Mevzii İmar Planı dosyası uygulamaya örnektir.

(Handwritten signature)

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin "İmar Planı İlkeleri" başlıklı 21'inci maddesi 6 ve 7 numaralı bentleri:

"(6) Onaylı jeolojik-jeoteknik veya mikro bölgeleme etüt raporu bulunmayan alanlarda imar planları hazırlanamaz.

7) İmar planına esas onaylı jeolojik-jeoteknik etüt veya mikro bölgeleme raporlarındaki yerleşime uygunluk durumu haritalarına uyulması zorunludur. İmar planlarının hazırlanmasında, varsa öncelikle mikro bölgeleme etütleri, yoksa yerleşim alanının planlanmasına yönelik uygun jeolojik jeoteknik etütler kullanılır."

Madde hükümleri doğrultusunda, İmar Planlarında jeolojik-jeoteknik raporların dosyada bulunmasına özen gösterilmelidir.

63-İnceleme yapılan dosyalarda İl Özel İdaresi Şehir Plancısı unvanlı memuru tarafından yazılan "Teknik Rapor"un yer aldığı görülmüştür.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin "Planların Sunulması" başlıklı 31'inci maddesi 1, 2, 3 ve 4 numaralı bentleri:

"(1) İdare; onaylanmak üzere iletilen plan tekliflerini, öncelikle eksik belgesinin olup olmadığı yönünden inceler, eksik belgesi bulunanların eksikliklerinin ilgisince 30 gün içinde tamamlanmak üzere iade eder.

(2) Plan teklifleri; Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri uyarınca, planın kademesi ve türüne göre üst kademe planlar, planlama esasları, yapılan analiz ve kararlar ile birlikte gerekçesi, planın kent bütününe ve çevresine etkisi ve uyumu, ulaşım sistemi ile bütünleşmesi, kentsel, sosyal ve teknik altyapı alanlarının sağlanması, kentsel doku ve yaşanabilirlik hususları kapsamında değerlendirilir.

(3) Plan paftası, plan notları, plan raporu bulunmayan ve plan teklifi niteliğini haiz olmayan, müellif tarafından yapılmayan ve imzalanmayan planlar, idarelerin karar mercilerine sunulamaz.

(4) İmar planı teklifleri, planın kapsadığı alanın maliki veya maliklerinin yasal vekilleri tarafından sunulabilir. Planlanan alan içinde maliklerine ulaşamayan, malikleri belli olmayan veya maliki bulunmayan yerlerin mevcudiyeti halinde, bunların ilgili idarece belgelendirilmesi ve planlanan alanın %20'sini aşmaması şartı aranır." şeklindedir.

İdareler kendilerine sunulan plan tekliflerini mevzuat açısından inceler ve uygun bulması halinde görüşülmek üzere onay mercilerine sunarlar. Zorunlu olmamakla birlikte mevzuata uygunluğun, Muş İl Özel idaresi tarafından bir teknik rapor eşliğinde tasdik edilmiş olduğu memnuniyetle görülmüştür. Uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

İmar Planı ve İmar Planı Tadilatları:

64-Muş İli, Merkez İlçesi Taşoluk Köyü 1646 parsel numaralı kayıtlı taşınmaz üzerinde yapılan 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği,

Muş İli, Merkez İlçesi, Taşoluk Köyü 198, 199, 206, 207, 208 ve 211 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği,

Muş İli Bulanık İlçesi Esenlik Köyü 1038 parsel numaralı taşınmazlar üzerinde yapılan 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği,

Muş İli Merkez İlçesi Taşoluk Köyü 198 ve 199 parsel numaralı taşınmazlar üzerinde yapılan 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği,

dosyaları üzerinde yapılan incelemelerde;

3194 sayılı İmar Kanunu, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ve üst ölçekli planlara uygunluğu kapsamında, dosyasında yer alan "plan, plan değişikliği, plan notları, plan raporu, onaya ilişkin karar, askı tutanakları ve jeolojik-jeoteknik veya mikro bölgeleme etütleri"

K

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

evrakları üzerinde usul, şekil ve üst ölçekli planlara uygunluğu yönünden mevzuata aykırılık bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

İmar planı değişiklikleri iş ve işlemlerinde, 3194 sayılı İmar Kanununa, Meksansal Planlar Yapım Yönetmeliğine ve Üst Ölçekli Planlara uygunluğuna dikkat edilmesine devam edilmelidir.

Hali Hazır Haritalar:

65-Teftiş tarihi itibarıyla Muş İl Özel İdaresi tarafından 15 adet halihazır haritanın onaylandığı, örnekleme usulüyle yapılan incelemede Halihazır Harita Dosyalarının genel olarak 3194 sayılı İmar Kanunu ve Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliğine uygun olarak hazırlanmış olduğu;

66-3194 sayılı İmar Kanununun 7. maddesinde "Halihazır harita ve imar planlarının yapılmasında aşağıda belirtilen hususlara uyulur.

a) *Halihazır haritası bulunmayan yerleşim yerlerinin halihazır haritaları belediyeler veya valiliklerce yapılır veya yaptırılır. Bu haritaların tasdik mercii belediyeler ve valilikler olup tasdikli bir nüshası Bakanlığa, diğer bir nüshası da ilgili tapu dairesine gönderilir.*

b) *Son nüfus sayımında, nüfusu 10.000'i aşan yerleşmelerin imar planlarının yaptırılmaları mecburidir. Son nüfus sayımında nüfus 10.000'i aşmayan yerleşmelerde, imar planı yapılmasının gerekli olup olmadığına belediye meclisi karar verir. Mevcut imar planları yürürlükte.*

c) *Mevcut planların yerleşmiş nüfusa yetersiz olması durumunda veya yeni yerleşme alanlarının acilen kullanmaya açılmasını temin için; belediyeler veya valiliklerce yapılacak (...) (2) imar planlarına veya imar planı olmayan yerlerde Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelik esaslarına göre uygulama yapılır. Haritaların alınmasına veya imar planlarının tatbikatına memur edilen vazifeliler, vazifelerini yaparlarken 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri Kanununun 7 nci maddesindeki yetkiyi haizdirler." denilmektedir.*

Bu kapsamda yapılan inceleme neticesinde; işlem dosyalarında başvuru talep dilekçelerinin bulunduğu, başvuruların süresi içerisinde cevaplandırıldığı, halihazır paftaları Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği'ne uygun olarak hazırlanarak onaylandığı, yapılan halihazır haritalarının 3194 sayılı İmar Kanununun 7. maddesine ve Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği'ne uygun olarak onaylandığı kanaatine varılmıştır.

67-3194 Sayılı İmar Kanunu'nun ve 7. maddesinin (a) bendinde tasdikli haritaların bir nüshası Bakanlığa, diğer bir nüshası da ilgili tapu dairesine gönderilir denildiğinden hâlihazır haritaların onayına müteakip ilgili kurumlara gönderildiği tespit edilmiştir.

Hali Hazır Haritalar ile ilgili iş ve işlemlerde, 3194 sayılı İmar Kanununun 7. maddesine ve Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği'ne uygun olarak onaylanan haritaların ilgili kurumlara gönderilmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

İfraz ve Tevhid İşlemleri:

68-Teftiş tarihi itibarıyla Muş İl Özel İdaresi tarafından 40 adet İfraz-Tevhid ve Tevhiden İfraz vs. işlemi yapıldığı, örnekleme usulüyle yapılan incelemede işlemlerin genel olarak 3194 sayılı İmar Kanunu, Planlı Alanlar Yönetmeliği ve Plansız Alanlar Yönetmeliği hükümlerine uygun yürütülmüş olduğu,

3194 sayılı İmar Kanununun 15. maddesinde; (Değişik fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) "İmar planı bulunan alanlarda, uygulama imar planına uygun olarak öncelikle parselasyon planının yapılması esastır. (Değişik fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) İmar planı bulunan alanlarda, ifraz ve tevhit işlemleri, parselasyon planı tescil edilmiş alanlarda yapılabilir. (Ek fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) Parselasyon planı tescil edilmiş yerlerde yapılacak ifraz veya tevhidin imar planlarına ve imar mevzuatına uygun olması şarttır. (Ek fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yetkisi içindeki kamu yatırımlarında veya kamu mülkiyetine ait alanlarda, parselasyon planının tatbiki mümkün olmayan meskûn alanlar ile koruma amaçlı imar planı bulunan alanlarda ve büyük bir kısmı uygulama imar planına uygun şekilde oluşan imar adalarının geri kalan kısımlarında bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan hükümlerde belirtilen şartlar aranmaz. (Ek fıkra:4/7/2019-7181/8 md.) Mevcut hâliyle yapılaşmaya elverişli olmayan imar parsellerinde; maliklerden birinin talebi üzerine veya doğrudan, parsel maliklerine kendi aralarında anlaşmaları için yapacağı tebliğden itibaren üç ay içerisinde maliklerce anlaşma sağlanamaması hâlinde, resen tevhit ve fiilî duruma göre ifraz yoluyla işlem yapmaya ilgili idare yetkilidir. İmar planlarında parsel cepheleri tayin edilmeyen yerlerde yapılacak ifrazların, asgari cephe genişlikleri ve büyüklükleri yönetmelikte belirtilen esaslara göre tespit edilir. İmar planı dışında kalan alanlarda yönetmeliklerinde tayin edilecek miktarlardan küçük ifrazlara izin verilmez." hükmü,

Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinin 15.maddesinde; (Değişik madde ve başlığı:RG-2/9/1999-23804) "İfraz suretiyle elde edilecek parsellerin tapu kadastro veya tapulama haritasında bulunan ve kamu eline geçmiş bir yola cephesinin bulunması şarttır. Parselden terk suretiyle yol oluşturulamaz. Çıkamaz sokaklarda cephesi olan parseller ifraz edilemez. İfraz suretiyle çıkamaz sokak oluşturulamaz.",44.maddesinde; (Değişik:RG-2/9/1999-23804) "İfraz suretiyle elde edilecek parsellerin tapu kadastro veya tapulama haritasında bulunan ve kamu eline geçmiş bir yola cephesinin bulunması şarttır. Parselden terk suretiyle yol oluşturulamaz. Çıkamaz sokaklara cephesi olan parseller ifraz edilemez. İfraz suretiyle çıkamaz sokak oluşturulamaz.", 45.maddesinde; (Değişik:RG-2/9/1999-23804) "Köy ve mezraların yerleşik alanlarında ve civarında yapılacak ifraz işlemlerinde parsel genişlikleri (15.00) m.den, parsel derinlikleri de (20.00) m.den az olamaz. İfraz suretiyle en fazla beş adet parsel elde edilir, ifraz suretiyle elde edilen parsellerde ikinci kere ifraz yapılamaz.", 62.maddesinde; (Değişik:RG-2/9/1999-23804) "Üst ölçek planı bulunmayan iskan dışı alanlarda yapılacak ifrazlardan sonra elde edilecek her parsel (5000) m2 den küçük olamaz. Bu parsellerin tapu kadastro veya tapulama haritasında bulunan kamu eline geçmiş bir yola, yapılan ifrazdan sonra en az (25.00) m. cephesi bulunması zorunludur. Parselden terk suretiyle yol oluşturulamaz. Yeni yerleşme alanı oluşturma amaçlı ifraz işlemi yapılamaz." hükümleri bulunmaktadır.

Bu kapsamda; İfraz, tevhit vs. gibi işlemlerin parsel maliklerinin talebi doğrultusunda yapıldığı, ifraz edilen parsellerin mevzuatta belirtilen ifraz şartlarına uygun olarak yapıldığı, işlem dosyalarının il encümeni kararı alınmak üzere encümene gönderildiği, İl Encümeni Kararına müteakip, işlem sonucu oluşan yeni parsellerin kadastro kontrolü ve tescil işlemlerinin yapılması maksadıyla ilgili Kadastro Müdürlüğüne gönderildiği ancak sonucundan başvuru sahibine bilgi verilmediği,

Yapılan ifraz-tevhit vs. işlemlerinde, Belediye ve Mücavir Alan Sınırları Dışında İmar Planı bulunan alanlarda, yürürlükte bulunan İmar planı-plan notları ve Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği hükümlerine göre işlem tesis edildiği, planı bulunmayan alanlarda ise Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak işlem tesis edildiği kanaatine varılmıştır.

69-İnceleme yapılan bazı dosyalarda, Tevhid ve İfraz dosyalarının tescil bildirim evraklarında, değişiklik haritaları yapım ve kontrol bildirim formunda ve bazı röleve krokilerinde eksik imzaların olduğu incelenmiştir.

21.06.2023 tarih ve 31 sayılı İl Encümen Kararı ile onaylanan ifraz dosyası örnektir.

Kaçak veya Ruhsata Aykırı Yapılaşmalar:

70-Teftiş tarihi itibarıyla, Muş İl Özel İdaresi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünce 2019 yılında (1) adet, 2020 yılında (3) adet ve 2022 yılında (3) adet olmak üzere toplamda (7) adet kaçak ve ruhsata aykırı yapı tespit edildiği anlaşılmış olup, örnekleme usulüyle yapılan incelemede;

71-Kaçak veya ruhsata aykırı yapılara ilişkin işlem dosyalarının tamamında, idareye gelmiş olan şikâyet dilekçeleri veya Kaymakamlıklardan gelmiş olan şikâyet yazılarına istinaden, şikâyet konu yapı mahallinde tespit yapılarak yapı tatil tutanağı düzenlendiği, idari para cezalarının uygulanmadığı, yıkım kararlarının alınmadığı, encümene havale edilmediği ve yapı sahibine tebliğ edilmediği, ayrıca dosya içerisinde yapıların yıkıldığına dair herhangi bir bilgi ve belge bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kaçak veya ruhsata aykırı yapılara ilişkin herhangi bir çalışmanın yapılmadığı ifade edilmiştir.

775 sayılı Gece Kondu Kanunun 18. Maddesi ve 5237 sayılı TCK. Kanunu 184. Maddesi hükmü doğrultusunda işlem yapılması sağlanmalı,

3194 sayılı İmar Kanununun "Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar" başlıklı 32'nci maddesinin ve İmar Kanununun "İdari Müeyyideler" başlıklı 42'nci maddesinin amir hükümleri ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunun "Encümenin görev ve yetkileri" başlıklı 26/e maddesinin; "...Kanunlarda öngörülen cezaları vermek..." hükmü doğrultusunda il encümeni tarafından gerekli idari yaptırım kararlarının alınması ve Kanunun 30/h maddesinin; "...İl genel meclisi ve encümen kararlarını uygulamak..." hükmü gereğince de il encümeni tarafından kaçak veya ruhsata aykırı yapılarla ilgili olarak alınan kararlarının Vali tarafından yerine getirilmesi, ayrıca imar mevzuatı gereğince yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin hassasiyetle takip edilmesi sağlanmalı aksi durumun ilgililerin sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

Köy Yerleşik Alan Tespit İşlemleri:

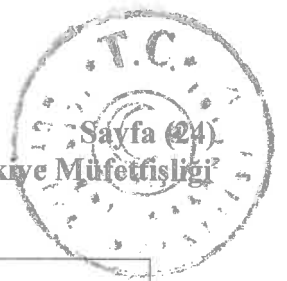
72-Teftiş tarihi itibarıyla Muş İl Özel İdaresi tarafından (177) adet Köy Yerleşik Alan Haritası onaylandı,

Yapılan Yerleşik Alanların Yıllara Göre Dağılımı:

2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı	2022 Yılı	2023 Yılı	Toplam
16	4	1	156	0	177

*Teftiş dönemi içerisindeki veriler.

Handwritten signature

Örnek Köyler:

Tarih	İlçe	Köy	Mahallesi
2019	Bulanık	Balotu	
2019	Varto	Göltepe	
2019	Merkez	Bostankent	
2020	Malazgirt	Aynalıhoca	
2020	Bulanık	Oğlakkaya	
2020	Bulanık	Kırgöze	
2021	Varto	Dallıöz	
2022	Hasköy	Eşmepınar	
2022	Korkut	Oğulbalı	
2022	Merkez	Çatbaşı	

Teftiştir tabi dönemde; (177) adet dosyanın işleme alınmış olduğu, yapılan incelemede, 2022 yılında (156) adet köyün yerleşik alan ve civarı sınır tespitinin ihale yoluyla (21) adet köyün ise kurum bünyesinde oluşturulan komisyon marifetiyle hazırlandığı incelenmiştir. Köy Yerleşik Alan Haritalarında Köy Yerleşik Alan Sınırı ile Köy Yerleşik Alanı Civarı sınırlarının ayrı ayrı belirtildiği, komisyon üyeleri tarafından imzalanarak İl Encümeni kararı alınmak üzere encümene gönderildiği, Köy ve Mezraların Yerleşik Alanı ve Civarının Tespiti haritaları İl Encümeni Kararına istinaden onaylandığı görülmüş olup, yapılan tespit işlemlerinin mevzuata uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanununun 27.maddesinin dördüncü fıkrası (Değişik cümle:14.02.2020-7221/8 md.) ve Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği'nin Köy ve mezraların yerleşik alanı ve civarının tespiti başlıklı 43'üncü maddesine göre iş ve işlemlerin yapılmasına devam olunmalıdır.

Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgeleri:

73-Muş İl Özel İdaresi İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğünce teftiştir tabi dönemde tanzim edilen Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgelerine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Yıllar	Yapı Ruhsatı	Yapı Kullanma İzni	Ruhsata Tabi Olmayan Yapı İzinleri	Fen ve Sağlık Kurallarına Uygunluk
2019	6	3	5	-
2020	27	1	2	1
2021	16	24	1	-
2022	17	7	-	-
2023	3	9	1	-
Toplam	69	44	9	1

*Teftiştir dönemi içerisindeki veriler.

Teftiştir dönemine ait işlem dosyaların örnekleme yöntemiyle yapılan incelemesinde;

Yapı Ruhsatı İşlem Dosyaları İle İlgili Olarak;

74-Yapı ruhsatı dosyalarının düzenli olduğu, yapı ruhsatı için yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edildiği, dosyasında tapu senedi (hisseli parsellerde

24

parşel maliklerinin noter onaylı muvafakatname), mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, zemin etüt raporları, resim ve hesapları bulunduğu, yapı ruhsatı formlarının eksiksiz doldurulduğu, ruhsat eki projelerde idare onaylarının bulunduğu, ancak imar durum belgeleri ve röperli veya yoksa ebatlı krokilerinin mevcut olmadığı,

Ayrıca Yapı uhsatı taleplerinin başvuru sahiplerinin müracaatlarından itibaren mevzuatta belirtilen (Belediyeler veya valiliklerce ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde yapı ruhsatiyesi verilir.) süreler içerisinde sonuçlandırıldığı,

Mevzuatta belirtilen sürelerle göre işlem tesis edilmesi devam edilmelidir.

Yapı Kullanma İzin Belgesi İle İlgili Olarak;

75-Yapı Kullanma İzin Belgelerinin belgeye esas yapı ruhsatı ile uyumlu olduğu, Yapı Kullanma İzin Belgesi talep edilen yapılara ilişkin yerinde kontrol edildiği, fotoğraflarının çekilerek saklandığı, yapının parşeldeki durumunu gösterir vaziyet planı istendiği,

3194 sayılı İmar Kanununun Yapı ve Yapı İle İlgili Esaslar başlıklı 4'üncü bölümünde yapı kullanma izin belgesi düzenlenmesine ilişkin yürütülecek iş ve işlemler belirtilmekte olup, "Yapı Kullanma İzni" başlıklı 30'uncu maddesinde yer alan; "Yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye, valilik bürolarından; 27 nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınması mecburidir. Mal sahibinin müracaatı üzerine, yapının ruhsat ve eklerine uygun olduğu ve kullanılmasında fen bakımından mahzur görülmediğinin tespiti gerekir.

Belediyeler, valilikler mal sahiplerinin müracaatlarını en geç otuz gün içinde neticelendirmek mecburiyetindedir. Aksi halde bu müddetin sonunda yapının tamamının veya biten kısmının kullanılmasına izin verilmiş sayılır." hükmü gereği işlem yapılması sağlanmalıdır.

Belediye Ve Mücavir Alan Sınırları Dışında Ruhsata Tabi Olmayan Yapılar İle İlgili İl Özel İdaresi İmar Ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü Tarafından Yapılan Proje Onayı, Muhtarlık İzni Ve İskân İzni İşlem Dosyaları İle İlgili Olarak;

76-Yapı İzni ve Yapı Kullanma İzni Dosyalarının düzenli olduğu, projelerde idare onayı ve muhtarlık bildirimini bulunduğu, yapı izni için yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edildiği, tapu senedi (hisseli parşellerde parşel maliklerinin noter onaylı muvafakatname), mimari proje, statik proje, elektrik projeleri, sıhhi tesisat projelerinin dosyalarda mevcut olduğu, harita (plan) örneği ile proje müellifi taahhütnamelerinin mevcut olduğu, onaylanan projelerin, bildirim maksadıyla ilgili köy muhtarlığına gönderildiği ve yapılan uygulamaların mevzuata uygun olduğu,

Eksik bulunmayan dosyaların 30 gün içinde sonuçlandırılması, eksik ve yanlışların müracaatçıya 15 günlük süre içerisinde yazılı olarak bildirilmesi sağlanmalıdır.

11. RUHSAT İŞLERİ:

77-Muş İl Özel İdaresinin teftişe tabi dönem içerisinde, Müfettişliğimin talebi üzerine Muş Valiliğinin 17.07.2023 tarih ve 23636 sayılı görevlendirme Oluru ile 2023 yılı yaz teftişi kapsamında İl Özel İdaresi teftişinde Müfettişliğime yardımcı olmak amacıyla görevlendirilen

Muş Belediye Başkanlığı Şehir Plancısı Berken BAHADIR tarafından nezaretimde ruhsatlar örnekleme yöntemiyle incelenmiş olup aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Kaynak Suları:

78-Teftişe tabi dönemde (2019-2023) (2) adet 5686 Sayılı Jeotermal Kaynaklar Ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Kapsamında Ruhsat verildiği, 2023 yılı itibari ile 2 tanesinin aktif olduğu, verilen ruhsatların (1) adedinin Jeotermal Arama Ruhsatı (1) adedinin de Jeotermal İşletme Ruhsatı olduğu görülmüştür.

79-5686 Sayılı Jeotermal Kaynaklar Ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Kapsamında verilen ruhsatların Ruhsat sicil defterlerine işlendiği görülmüştür.

80-5686 sayılı Kanun uyarınca; İl Özel İdaresince verilen Arama ruhsatlarının 1/25000 ölçekli pafta adı ve koordinatları içerdiği, müracaatların 5.000 hektarın üzerinde olmadığı ve öncelik hakkına riayet edildiği görülmüştür.

01.12.2022 tarih AR:2022/01 Numaralı Ruhsat uygulamaya örnektir.

81-5686 sayılı Kanun uyarınca İdareye yapılan müracaatların elektronik ortamda Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne MBYBS ortamında gönderildiği ve uygunluk haritası alındıktan sonra başvuru sahibine 15 gün içerisinde tebligat yapıldığı görülmüştür.

01.12.2022 tarih AR:2022/01 Numaralı Ruhsat uygulamaya örnektir.

Uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

82-Jeotermal ve Doğal Mineralli Su Arama ruhsatlarının 3 yıllığına verildiği, İşletme Ruhsatlarının ise 30 yıllığına düzenlendiği görülmüştür.

01.12.2022 tarih AR:2022/01 Numaralı Ruhsat uygulamaya örnektir.

Uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

83-Teftişe tabi dönemde 5686 Sayılı Jeotermal Kaynaklar Ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Kapsamında arama ruhsatı verilip arama ruhsatı süresi sonunda işletme ruhsatı talep eden (1) işletme bulunduğu incelenmiştir.

31.12.2021 tarih ve 2021/05 Numaralı Ruhsat uygulamaya örnektir.

84-Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre ruhsat verilen alanlara faaliyette bulunacaklara teknik sorumlu atamalarının İdare onayı ile yapıldığı, işletme ruhsatlarında ise teknik sorumlu atamalarının sürekli bulunduğu tespit edilmiştir.

Uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

85-Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği uyarınca; Teknik sorumlu tarafından hazırlanan yıllık arama ve işletme faaliyet raporlarının, Mart ayı sonuna kadar Faaliyet Raporlarını İdareye teslim ettiği ve İdare tarafından MTA'ya gönderildiği görülmüştür.

Uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

(Handwritten signature)

86-Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak Jeotermal Kaynak ve Doğal Mineralli Su İşletme ruhsatlarının denetiminin aralıklarla yapıldığı, ancak her yıl düzenli olarak yapılmadığı ifade edilmiştir.

5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununun 9'uncu maddesi gereğince faaliyetlerin İdareler tarafından her yıl yapılması gerektiği düzenlenmiş olduğundan, denetimlerin her yıl aksatılmadan yapılması ihmal edilmemelidir.

Sihhi ve Gayrisihhi İşyerleri ile Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerleri:

87-Muş İl Özel İdaresi bünyesinde işyeri ruhsatı işlemlerinin Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, teftişe tabi dönemde verilen Gayrisihhi Müessese, Sihhi Müessese ve Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri Ruhsatlarına ilişkin toplam ruhsat sayısı ile teftişe tabi dönemde verilen ruhsatların aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Ruhsat Sınıfı	Verilen Ruhsat Sayısı				
	2019	2020	2021	2022	2023
1.Sınıf GSM					1
2.Sınıf GSM	2	1	3	9	7
3.Sınıf GSM					
Sihhi Müessese Ruhsatı					
Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri Ruhsatı				1	
Toplam	2	1	3	10	8

*2023 yılı teftiş tarihi itibariyledir.

88-Teftişe tabi dönemde; (1) adet Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri ruhsatı ve (23) adet Gayrisihhi Müessese Ruhsatı olmak üzere toplam (24) adet ruhsat verildiği incelenmiştir.

89-Ruhsat Başvurularının Başvuru Beyan Formu ile alındığı ve başvuruda bulunan kişiye Başvuru ve Beyan Formu Alındı Belgesi düzenlenip verildiği incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları Yönetmeliğinin 6'ncı maddesi:

"İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2'de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.

Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6'da yer alan alındı belgesi verilir."

Hükmüne uygun olarak başvuru Formu ve Alındı Belgesi düzenlenmesine devam edilmelidir.

90-Ruhsatlandırma sonrası İşyerlerinde 1 ay sonra yapılması gereken ruhsat sonrası denetimlerin süresi içerisinde yapıldığı tespit edilmiştir.

26.04.2022 Tarih ve 2022/01 Ruhsat Nolu İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ve 29.06.2022 Tarih ve 2022/02 Ruhsat Nolu İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı dosyaları örneklerdir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 13'üncü maddesinde;

"İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol

J

edilmemesi halinde ruhsat kesinleşir. Kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılır.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, işyerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere on beş günlük süre verilir.

Verilen süre içinde tespit edilen noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır. Ayrıca ilgililerin yalan, yanlış ve yanıltıcı beyanı varsa haklarında kanunî işlem yapılır.” denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükmüne uygun 1 aylık ruhsat sonrası denetimlere devam edilmesi sağlanmalıdır.

91-İl Özel İdaresi tarafından verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin bilgilerin elektronik ortamda kayıt altına alınmadığı ifade edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Ek 1’inci maddesi; “Yetkili idare tarafından verilen ve daha önce verilmiş olan işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin bilgiler elektronik ortamda kayıt altına alınır ve gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla elektronik ortamda paylaşılacak üzere hazır hâle getirilir.” hükmüne uygun olarak işlem yapılması sağlanmalıdır.

92-İl Özel İdaresi tarafından verilen Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarının başvuruyla aynı günde düzenlenerek ilgiliye verilmediği görülmüştür.

26.04.2022 Tarih ve 2022/01 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 12’nci maddesinde; “Sıhhi işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1’de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder. Başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilir.” hükmüne yer verilmiş olduğundan, madde hükmüne uygun olarak işlem yapılması sağlanmalıdır.

93-Düzenlenen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsat örneklerinin ilgili kurumlara gönderildiği tespit edilmiştir.

Uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 7’nci maddesinde; “Yetkili idareler tarafından verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının örnekleri aylık olarak sigorta il müdürlüğüne ve ilgili ise ticaret siciline gönderilir.” denildiğinden madde hükmüne uygun olarak düzenlenen ruhsatların ilgili kurumlara gönderilmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

94-Düzenlenen Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri Ruhsat örneklerinin ilgili kurumlara ve Kolluk Kuvvetine gönderildiği tespit edilmiştir.

Uygulama genel olmakla birlikte 27.04.2022 Tarih ve 6899 sayılı yazı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 7’nci maddesinde; “Yetkili idareler tarafından verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının örnekleri aylık olarak sigorta il müdürlüğüne ve ilgili ise ticaret siciline veya esnaf siciline gönderilir. Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bir örneği en geç yedi gün içinde yetkili idare tarafından kolluğa gönderilir.” hükmüne uygun olarak düzenlenen ruhsatların ilgili kurumlara gönderilmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

Handwritten signature

95-Düzenlenen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarından, Yönetmelikte Örnek 5'te yer alan ruhsat formatına göre verildiği tespit edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6.maddesinde; "İşyeri ruhsatları yetkili idarelerin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından bu Yönetmelikte öngörülen sürede imzalanır; ruhsat için ayrıca, meclis veya encümen tarafından bir karar alınmaz. Ruhsat, Örnek 5'te yer alan bilgileri içerecek şekilde düzenlenir." hükmüne uygun olarak düzenlenen ruhsatların Örnek 5'te yer alan formata göre düzenlenmesi uygulamasının devamı sağlanmalıdır.

96-İl Özel İdaresi İl Genel Meclisi Kararları ile Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerlerinin açılış ve kapanış saatlerinin belirlenmediği ifade edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 33.Maddesi gereğince; "Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatleri belediye sınırları içinde belediye encümeni, bu yerler dışında il encümeni tarafından tespit edilir" hükmüne uygun olarak işlem yapılması sağlanmalıdır.

97-Ruhsat dosyalarında yapılan incelemede Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerlerinin ruhsatlandırma aşamasından önce İl Jandarma Komutanlığından görüş alındığı tespit edilmiştir.

26.04.2022 Tarih ve 2022/01 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatı dosyası örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 32'nci maddesi gereğince "İl özel idaresi ve belediyeler, umuma açık istirahat ve eğlence yeri ruhsatını vermeden önce kolluk kuvvetinin görüşünü alır. Yetkili kolluk kuvveti, açılacak yerin genel güvenlik ve asayişin korunması açısından kolaylıkla kontrol edilebilecek bir yerde ve konumda olup olmadığını dikkate alarak, işyeri hakkındaki görüşünü mülki idare amiri vasıtasıyla yedi gün içinde bildirir." hükmüne uygun olarak işlem yapılmasına devam edilmelidir.

98-Ruhsat dosyalarında yapılan incelemede Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerlerinin ruhsatlandırma aşamasından önce Mesafe Tespit Tutanağının hazırlandığı incelenmiştir.

26.04.2022 Tarih ve 2022/01 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatı dosyası örnektir. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 34'üncü maddesi; "Meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonu gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin açılmasına izin verilirken mesafe ölçümünde, bina ve tesislerin varsa bahçe kapıları, yoksa bina kapıları; kapıların birden fazla olması durumunda en yakını esas alınır. Yüz metre uzaklığın ölçümünde, mevcut cadde ve sokaklar üzerinden yaya yolu kullanılarak, yaya kurallarına göre gidilebilecek en kısa mesafe dikkate alınır.

Bu tür yerlerin açılmasına izin verilirken, o yerin en az yüz metre civarında okul bulunup bulunmadığının yanı sıra bu işyerlerinin özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ve okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları ile aynı binada olup olmadığı ve içkili yer bölgesinde bulunup bulunmadığı yetkili idarelerce tespit edilir." şeklinde düzenlenmiş olduğundan,

Madde hükmüne uygun olarak işlem tesisine devam edilmelidir.

99-İl Özel İdaresince Düzenlenen 1.Sınıf Gayrisihhî Müessese Ruhsatlarında Sağlık Koruma Bandının oluşturulmuş olduğu incelenmiştir.

30.05.2023 Tarih ve 2023/01 numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı uygulamaya örnektir.

4

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 16'ncı maddesi: "Sanayi bölgesi, organize sanayi bölgesi ve endüstri bölgeleri ile bu bölgeler dışında kurulacak birinci sınıf gayrisihhî müesseselerin etrafında, sağlık koruma bandı konulması mecburîdir. Sağlık koruma bandı mülkiyet sınırları dışında belirlenemez ve bu alan içinde mesken veya insan ikametına mahsus yapılaşmaya izin verilmez.

Sağlık koruma bandı, inceleme kurulları tarafından tesislerin çevre ve toplum sağlığına yapacağı zararlı etkiler ve kirletici unsurlar dikkate alınarak belirlenir. Sağlık koruma bandı, sanayi bölgesi sınırı esas alınarak tespit edilir. ÇED raporu düzenlenmesi gereken tesislerde bu rapordaki mesafeler esas alınır."

Hükmünü ihtiva etmiş olduğundan, madde hükmüne uygun olarak işlem tesisine devam edilmelidir.

100-İl Özel İdaresince düzenlenen 1.Sınıf Gayrisihhî Müessese Ruhsatında Sorumlu Müdür atandığı ve çalıştırıldığı görülmüştür.

30.05.2023 Tarih ve 2023/01 numaralı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı uygulamaya örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 25'inci maddesi gereğince; "Birinci sınıf gayrisihhî müesseselerde, işletmenin faaliyet alanında mesleki yeterliliğe sahip bir sorumlu müdür çalıştırılması zorunludur." hükümlerine uygun olarak uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

1 (a) Grubu Madenler:

101-Teftişe tabi dönemde; (4) adet 3213 Sayılı Maden Kanunu kapsamında 1 (A) Grubu Ruhsat verildiği incelenmiştir. 2023 yılı itibari ile (4) tanesinin aktif olduğu tespit edilmiştir.

102-Maden Kanununun 1 (a) Grubu Madenleri ile ilgili Uygulama Yönetmeliğinin 23'üncü ve 24'üncü maddelerinde belirtilen denetimlerin yapıldığı tespit edilmiştir.

25.11.2022 Tarih ve 2022/08 Ruhsat Numaralı Madencilik Faaliyetleri için İşyeri açma ve Çalışma Ruhsatı uygulamaya örnektir.

Maden Kanununun 1 (a) Grubu Madenleri ile ilgili Uygulama Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak denetimlerin devamı sağlanmalıdır.

103-1 (a) Grubu Maden ruhsatı verilen işletmelerin işletme faaliyet formlarını süresi içerisinde İl Özel İdaresine teslim ettiği, (1) işletmenin Ocak ayı sonuna kadar Ruhsat bedelini süresi içerisinde yatırılmaması nedeni ile Murat ASLAN adlı işletmeye ceza uygulandığı tespit edilmiştir.

Uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

104-1 (a) Grubu Maden ruhsatlarının sicil defterlerine işlendiği tespit edilmiştir.

Maden Kanununun 1 (a) Grubu Madenleri ile ilgili Uygulama Yönetmeliğinin 44'üncü maddesine uygun işlem tesisine devam edilmelidir.

105-Maden Kanununun 1 (a) Grubu Madenleri İle İlgili Uygulama Yönetmeliği hükümleri uyarınca ruhsatların 5 yıllık sürelerle verildiği, süre uzatım talep edilen alanların bulunduğu uzatım taleplerinin bedelleri alınarak sonuçlandırıldığı incelenmiştir.

24.03.2023 Tarih ve 2023/04 Numaralı Ruhsat uygulamaya örnektir.

Toplam işletme ruhsat süresinin otuz yılı geçen işletme bulunmadığı tespit edilmiştir.

Handwritten signature

106-İl Özel İdaresince Teftişe tabi dönemde (2) adet Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Hammadde Üretim İzni verilmiş olduğu incelenmiştir.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Hammadde Üretim İzni verilen sahaların denetiminin düzenli olarak yapıldığı tespit edilmiştir. Uygulama geneldir.

Hammadde üretim izni verilen sahaların denetimleri ihmal edilmemelidir.

107-1 (a) Grubu Maden işletmelerinin her yıl düzenli verilmesi gereken 1-A grubu maden üretim, satış ve Devlet Hakkı miktarlarının takip edildiği ve tahsilat için İl Özel İdaresi Mali Hizmetler Müdürlüğüne bildirilmediği ifade edilmiştir.

108-1 (a) Grubu Madenlerle ilgili Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının %25'inin İl Özel İdare payı olarak alındığı, %25'inin ruhsatın bulunduğu ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, %50'sinde Hazine hesabına yatırılmasına yönelik işlemlerin yapıldığı tespit edilmiştir.

Uygulamanın titizlikle devamı sağlanmalıdır.

109-1 (a) Grubu Madenlere mevzuat hükümlerine uygun olarak Daimi nezaretçi ataması ile ilgili olarak yapılan dosya incelemesinde; I (a) Grubu ruhsat sahalarına ocakta üretim yapıldığının beyan edildiği dönemlerde daimi nezaretçi atamasının firmalar tarafından talep edilerek yaptırıldığı tespit edilmiştir.

01.12.2022 tarih ve AR:2022/01 Numaralı ruhsat örnektir.

Uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

12. İHALE İŞ VE İŞLEMLERİ:

110-Muş İl Özel İdaresi tarafından teftişe tabi dönemde yapılan ihalelere ilişkin tablo aşağıda gösterilmiştir:

İhale Usulü	Yıllar	Sayı	Tutar (TL)
Açık İhale Usulü	2019	20	₺11.507.093,32
	2020	39	₺80.760.394,38
	2021	61	₺87.035.146,72
	2022	76	₺802.274.559,25
	2023	15	₺160.777.922,45
	Toplam	211	₺1.142.355.116,12
Pazarlık Usulü	2019	9	₺1.243.517,00
	2020	17	₺3.702.935,02
	2021	20	₺4.395.722,50
	2022	15	₺5.528.305,70
	2023	2	₺1.313.152,00
	Toplam	63	₺16.183.632,22
Doğrudan Temin Usulü	2019	95	₺2.422.312,69
	2020	150	₺3.554.782,82

	2021	126	₺3.905.917,40
	2022	170	₺8.718.952,65
	2023	60	₺3.852.905,81
	Toplam	601	₺22.454.871,37
Genel Toplam		875	₺1.180.993.619,71

*Tablo Verileri Teftiş Dönemi İtibariyle.

Muş İl Özel İdaresinin bir önceki teftiş tarihinden 25.07.2023 tarihine kadar olan dönem, Müfettişliğimin talebi ve Muş Valiliğinin 17.07.2023 tarih ve 23636 sayılı görevlendirme yazısı ile 2023 yılı yaz teftişi kapsamında İl Özel İdaresi teftişinde Müfettişliğimize yardımcı olmak amacıyla görevlendirilen Mimar Burak ŞAHİN ve İnşaat Mühendisi Necdet SÖYLEMEZ' den oluşturulan komisyon tarafından, nezaretimde ihaleler üzerinde örnekleme suretiyle yapılan incelemeler sonucunda, aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Açık İhale (4734 Sayılı Kanun 19. Madde):

111-Yapılan bazı ihalelere ait ihale işlem dosyasında “all risk” sigorta poliçelerinin yer almadığı görülmüştür:

2019/321246 İhale Kayıt No’lu Muş Merkez Ağaçlık Ilıca ve Suvaran Köyleri Sanat Yapıları Yapımı iş dosyasında “all sigorta” bulunmadığı,

2019/28166 İhale Kayıt No’lu Muş Merkez Cevizlidere ve İnardı Köylerine Sanat Yapıları Yapımı iş dosyasında “all sigorta” bulunmadığı,

2021/502210 İhale Kayıt No’lu Muş İli Hasköy İlçesi Yarkaya Köy Yolu İstinat Duvarı ve 15 Kalem Sanat Yapıları Yapım İş dosyasında “all sigorta” bulunmadığı,

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği eki olan Tip Sözleşmesinin İşin ve iş yerinin korunması ve sigortalanması başlıklı 17. Maddesi;“17.1. Yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç; malzeme ihzarat ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan hükümler çerçevesinde “all risk” sigorta yaptırmak zorundadır.

17.2. Yüklenici, işin geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin;

a)Yüklenicinin sözleşme şartları dahilindeki yükümlülükleri kapsamında eksik ve kusurların giderilmesi amacıyla yaptığı çalışmalar sırasında sigortalı kıymetlere verdiği zarar ve ziyanlar,

b)Bakım devresi esnasında ortaya çıkan ve inşaat devresinde yüklenicinin sorumlu olduğu bir nedene dayanan ziyan ve hasarlara karşı genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır.”

Hükümleri doğrultusunda “all risk” sigorta poliçesinin işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar olan süreyi kapsayacak şekilde yüklenici tarafından idareye ibraz edilmesi sağlanmalıdır.

112-Yapılan bazı ihalelere ait ihale işlem dosyalarında “iş programı” yer almadığı görülmüştür.

2019/28166 İhale Kayıt No’lu Muş Merkez Cevizlidere ve İnardı Köylerine Sanat Yapıları Yapımı iş dosyasında “iş programı” bulunmadığı,

2019/321246 İhale Kayıt No’lu Muş Merkez Ağaçlık Ilıca ve Suvaran Köyleri Sanat Yapıları Yapımı iş dosyasında “iş programı” bulunmadığı,

2022/445505 İhale Kayıt No’lu 2022 yılı Bulanık İlçesi İÖİ Yatırım Programında Bulunan Çaygeldi, Ericek, Sultanlı Köyü BostaşMez, Yazbaşı, Örenkent, Altınoluk, Karaağıl, Sıradere, Balotu, Arakonak ve Samanyolu Köylerine Parke Taşı Yapım İş dosyasında “iş programı” bulunmadığı,

2022/445203 İhale Kayıt No’lu 2022 yılı Korkut İlçesi İÖİ Yatırım Programında Bulunan Konakdüzü, Taşlıca, Yolgözler ve Gültepe Köylerine Parke Taşı Yapım İş dosyasında “iş programı” bulunmadığı,

2022/449694 İhale Kayıt No’lu Merkez İlçesi Yatırım Programında Bulunan 1 Grup Köylere Parke Taşı Yapım İş dosyasında “iş programı” bulunmadığı,

2021/349801 İhale Kayıt No’lu Toplam 17 Adet Menfezden oluşan Muş Merkez Ulukaya, Sudurağı, Çiçekli, Arpayazı, Güdümlü Köyü Mezra ile Cevizlidere Kayalısı Köyleri Sanat Yapıları Yapım İş dosyasında “iş programı” bulunmadığı,

2021/502210 İhale Kayıt No’lu Muş İli Hasköy İlçesi Yarkaya Köy Yolu İstinad Duvarı ve 15 Kalem Sanat Yapıları Yapım İş dosyasında “iş programı” bulunmadığı,

Yapım işleri Yapım İşleri Genel Şartnamesi 17. Maddesi hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

113-Yapılan bazı ihale işlem dosyalarında kesin kabul zamanı gelmiş olan işin kesin kabul komisyon tutanaklarının yer almadığı incelenmiştir.

2019/28166 İhale Kayıt No’lu Muş Merkez Cevizlidere ve İnardı Köylerine Sanat Yapıları Yapımı iş dosyası ve 2021/349801 İhale Kayıt No’lu Toplam 17 Adet Menfezden oluşan Muş Merkez Ulukaya, Sudurağı, Çiçekli, Arpayazı, Güdümlü Köyü Mezra ile Cevizlidere Kayalısı Köyleri Sanat Yapıları Yapım iş dosyası örnektir.

114-Bir önceki teftiş raporunda tenkit edilmesine rağmen bazı ihale dosyalarında ihale komisyon onayının geç alındığı ve ihale işlem dosyalarının ihale komisyon üyelerine verildiğine dair her hangi bir belge bulunmadığı incelenmiştir.

2022/445505 İhale Kayıt No’lu 2022 yılı Bulanık İlçesi İÖİ Yatırım Programında Bulunan Çaygeldi, Ericek, Sultanlı Köyü Bostaş Mezrası, Yazbaşı, Örenkent, Altınoluk, Karaağıl, Sıradere, Balotu, Arakonak ve Samanyolu Köylerine Parke Taşı Yapım İş’inde ihale ilanı 11/05/2022 tarihinde yapılmış olmasına rağmen ihale komisyonun 23/05/2022 ve 7112 sayılı onay ile ihale tarihinden 2 gün önce oluşturulması,

OK

2022/445203 İhale Kayıt No'lu 2022 yılı Korkut İlçesi İÖİ Yatırım Programında Bulunan Konakdüzü, Taşlıca, Yolgözler ve Gültepe Köylerine Parke Taşı Yapım İş'i'nde ihale ilanı 11/05/2022 tarihinde yapılmış olmasına rağmen ihale komisyonun 23/05/2022 ve 7113 sayılı onay ile ihale tarihinden 2 gün önce oluşturulması, örnektir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 6 ncı maddesinde, "ihale yetkilisi tarafından ihaleyi gerçekleştirmek üzere ihale komisyonunun oluşturulacağı ve gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneğinin, ilan veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir. "Hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

115-Bazı ihale dosyalarında ihale onay belgelerinde tarih ve sayının olmadığı incelenmiştir.

2020/323020 İhale Kayıt No'lu Muş Bulanık Hükümet Konağı Yapımı ve Çevre Düzenleme İş'i' ne ait İhale Onay Belgesi örnektir.

Doğrudan Temin İhale (4734 Sayılı Kanun 22/D Madde):

116-Bazı ihale dosyalarında, teknik şartname ve muayene kabul tutanaklarının dosyalarında olmadığı incelenmiştir.

2021 yılı Muş Malazgirt İlçesi Karıncalı Köyü Kapalı Sistem Sulama Tesisleri Bakım Onarım İş'i'ne ait teknik şartname ve muayene kabul tutanağının olmaması örnektir.

117-Doğrudan temin ihale dosyalarında, işe ait sözleşmenin bulunmadığı incelenmiştir.

2022 yılı Varto İlçesi Kayalıdere Köyü İçme Suyu Bakım Onarım İş'i örnektir.

Pazarlık Usulü İhale (4734 Sayılı Kanun 21/F Ve 21/B Madde):

118-4734 Sayılı Kanun'un 21/b Maddesine göre yapılan ihalede gerekli şartların sağlanmadığı incelenmiştir.

2021/664146 İhale Kayıt No'lu Muş İl Özel İdaresi Akaryakıt İstasyonu Yapım İş'i örnektir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun pazarlık usulünü düzenleyen 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmüne göre, "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması" hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

119-4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihalelerin EKAP da kayıt altına alınmadığı ve EKİB programında yayınlamadığı incelenmiştir.

2020/661369 Muş Merkez Çukurbağ Köyü Güneş Enerjili Hayvan İçme Suyu Yapım İş'i ve 2020/433107 Muş Merkez Öğretmen Lojman Yapımı ve Çevre Düzenleme İş'i örnektir.

(Handwritten signature)

120-Teftişe tabi yıllara ait harcama evrakları ile bankaya yazılan ödeme talimatı yazılarında belirtilen tutarlar Müfettişliğimin talebi üzerine Muş Valiliğince görevlendirilen Mimar Burak ŞAHİN ve İnşaat Mühendisi Necdet SÖYLEMEZ'den oluşan bir Komisyona puante ettirilmiş, verile emirleri, banka ekstreleri ve banka cari defterinin karşılaştırılması ve puantajı sağlanarak, harcama evraklarının tam olduğu tespit edilmiştir.

13. ÇEVRE,DOĞA VE HAYVANLARI KORUMA:

121-Teftiş döneminde Muş İl Özel İdaresince Çevre, Doğa ve Hayvan Koruma hususlarında herhangi bir işlem yapılmadığı, yapılan işlemlerin son derece yetersiz olduğu, hayvan hastalıkları ile mücadele çalışmalarının ve sähipsiz hayvanların korunması ve gözetilmesi ile hayvan barınaklarının kurulması amaçlı bir çalışmanın da yapılmadığı incelenmiştir.

İl Özel İdarelerinin hayvan hastalıkları ile mücadele veterinerlik hizmetleri ve hayvan barınaklarının kurulması çalışmalarında fonksiyon üstlenmeleri söz konusu olduğundan, bunları gerçekleştirmek amacıyla bütçeye ödenek konulması ve gerekli çalışmalar yapılması sağlanmalıdır.

122-Muş il genelinde toplam (368) köyün bulunduğu, bunlardan Muş İl Özel İdaresince Merkez İlçede (44), Hasköy İlçesinde (9), Korkut İlçesinde (8) köy olmak üzere toplamda (61) köyün çöplerinin toplandığı, Bulanık, Varto ve Malazgirt ilçelerinde ise çöp toplama hizmetinin verilmediği ifade edilmiş ve incelenmiştir.

5302 sayılı kanunun "İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 6'ncı maddesinde; "...b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma (...) (1); orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında, Yapmakla görevli ve yetkilidir" hükmünün bulunduğu, İl Özel İdarelerinin katı atık toplama ve bertaraf etme konusunda görev ve sorumluluklarının olduğu, Muş genelinde (368) adet köyden (61) adet köyün çöpünün toplandığı ve bu sayının düşük olduğu değerlendirilmiştir.

Muş İl Özel İdaresi olarak katı atık toplama işi için İlçe Belediyeleri ve Kaymakamlıklar ile daha fazla işbirliğine gidilerek çöp toplanan köy sayısının artırılmasına çalışılmalıdır.

14. GENEL DEĞERLENDİRME:

123-Teftişe tabi dönem içerisinde; 3213 sayılı Maden Kanunun 14. Maddesine göre Tahsil edilen Devlet Katkı Payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Maden Payı:	
YILLAR	TAHSİLAT
2019	176.502,92
2020	468.216,21
2021	554.588,41
2022	486.931,05
2023	739.583,28

*2023 yılı teftiş tarihi itibarıyla.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

Madenlerden elde edilen kaynağın öncelikli olarak madenlerin çıkarıldığı bölgedeki yollar ve altyapı işlerinde kullanılması geri kalan kısım ise ihtiyacı halinde bölgedeki eğitim alanında kullanılması, yapılan yol yapımlarında kesinlikle sathi kaplama yapılmaması, asfalt veya beton yol yapılması, sağlanmalıdır.

124-İl Özel İdaresi tarafından yapılan işlerin durumlarının aylık olarak Bakanlık Strateji Başkanlığına gönderildiğine dair herhangi bir evrak ibraz edilememiştir.

125-Muş İl Özel İdaresinin mali yönden aylık ve yıllık olarak gelir ve giderlerine ilişkin tablo aşağıda gösterilmiştir:

YILLAR	BÜTÇE TAHMİNİ	GERÇEKLEŞEN GELİR	ORAN %	GERÇEKLEŞEN GİDER	ORAN %
2019	110.000.000,00	222.289.980,62	202,08	249.180.783,59	226,53
2020	114.000.000,00	207.641.944,87	182,14	210.610.095,74	184,75
2021	135.000.000,00	302.136.556,99	223,80	313.467.662,41	232,20
2022	145.000.000,00	631.374.978,63	435,43	520.688.025,16	359,10
2023	300.000.000,00	472.929.601,01	157,64	398.500.889,32	132,83

*Tablodaki Veriler Teftiş Dönemi İtibariyle

Bütçe tahminlerinin teftişe tabi dönem içerisinde yıllar içerisinde farklılık gösterdiği, tahmin edilen bütçe ile gerçekleşen bütçe arasında %130-%450 arası farklar olduğu, bunun sebebinin Özel İdare tarafından diğer kurumların görev alanına giren ve ödenek aktarma yöntemiyle gerçekleştirilen işlerin yoğunluğundan kaynaklandığı, ifade edilmiş ve görülmüştür.

Bütçe tahminleri oluşturulurken daha gerçekçi bütçe hazırlanması için gerekli çabanın gösterilmesi sağlanmalıdır.

126-İl Özel İdaresi tarafından gerçekleştirilen cari harcamaların ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

YILI	Aylık (Personel)	Temsil Ağırlama	Kırtasiye	Demirbaş	Tüketim Malzemesi	Diğer Cari Giderler	Toplam
2019	30.537.725,26	2.239.351,38	199.013,02	315.401,06	13.878.488,88	27.166.216,99	74.336.196,59
2020	53.857.057,91	2.073.549,09	249.543,03	2.793.463,92	10.078.355,11	47.748.714,85	116.800.683,91
2021	62.090.363,92	2.399.777,38	103.927,25	941.739,34	12.604.840,51	46.196.223,66	124.336.872,06
2022	101.770.954,02	3.588.356,00	198.259,00	2.155.010,07	29.926.447,18	69.034.876,20	206.673.902,47
2023	108.735.626,36	2.534.133,11	205.307,55	1.369.721,39	20.815.975,41	54.031.945,93	186.322.988,36

*Teftiş dönemi içerisindeki veriler.

OK

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

Tablonun incelenmesinden; cari harcamaların büyük kısmının personel giderlerinden oluşmakta olduğu, tüketim malzemesi ve diğer cari giderlerin de önemli kalemler olarak göze çarpmakta olduğu görülmüştür.

127-Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının görev alanına girip, İl Özel İdaresine ödenek aktararak, İl Özel İdaresi bütçesinde görülen yatırımların parasal verilerine ilişkin tablo aşağıdaki gösterilmiştir:

Kurum Adı	2019	2020	2021	2022	2023
Milli Eğitim Müdürlüğü	33.265.499,96	7.050.931,68	12.757.755,60	138.660.021,03	111.578.188,09
Emniyet Müdürlüğü	18.742.503,00	4.246.362,52	11.511.574,11	1.295.896,37	0
Jandarma Komutanlığı	414.000,00	7.657.603,00	6.970.855,00	13.348.144,00	0
Sağlık Müdürlüğü	6.838.103,74	2.266.104,79	1.150.000,34	0	11.374.525,81
Gençlik Ve Spor Müd.(Stad Ve Yurt Yapımı)	0	0	0	0	0
Kültür Ve Turizm Müd.		3.604.886,00	9.950.000,00	13.900.000,00	639.501,00
Müftülük	0	0	0	0	0
Tarım Bakanlığı	0	0	0	0	0
Sosyal Hizmetler Müd.	1.929.315,00		1.357.580,88	90.188,00	0
Nüfus Müdürlüğü	0	300.000,00	0	0	0
İLLER BANKASI-DAP-KÖYDES (İçmesuyu, Sulama,Yol Yapım)	6.013.482,33	21.430.514,70	25.061.919,57	24.441.786,45	14.224.195,68
Maliye Bak. Maaş Ve Sgk (Mülga Köy Hiz.-Muhtar-İşkur)	43.374.404,25	46.222.189,89	49.151.757,69	74.815.880,98	72.648.441,62
Afad					
İçişleri Bak. (Hükümet Konakları-112 Acil Çağrı Mr.)	15.605.545,93	9.724.969,47	24.276.509,12	54.959.628,13	8.734.563,22
Afet Acil Durum Ödeneği	0	0	512.700,00	0	0
Başbakanlık	0	0	0	0	0
MALİYE BAKANLIĞI (Vasgirt-Kocaçay Deresi)	0	0	0	0	0
Ulaştırma Bakanlığı					
Toplam	126.182.854,21	102.503.562,05	142.700.652,31	321.511.544,96	219.199.415,42

*Teftiş dönemi içerisindeki veriler.

✓

Tablonun incelenmesinden, diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının görev alanına girip, ödenek aktarılması yöntemiyle, İl Özel İdaresi tarafından yapılan işlere ilişkin parasal büyüklükler, İl Özel İdaresinin bütçe dağılımı ile beraber incelendiğinde, İl Özel İdaresi tarafında gerçekleştirilen yatırım harcamalarının büyük oranda diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarından aktarılan ödeneklerle gerçekleştirilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Örneğin, 2020 yılında İl Özel İdaresi tarafından toplam Yatırım harcamasına harcanan paranın 46.410.487,45 TL, diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarından İl Özel İdaresine yatırım amaçlı aktarılan paranın ise 102.503.562,05TL olduğu, yine 2022 yılında İl Özel İdaresi Yatırım bütçesinin 61.179.743,18 TL, buna mukabil diğer Kurum ve Kuruluşlardan yatırım için aktarılan paranın 321.511.544,96TL olduğu anlaşılmaktadır.

İl Özel İdaresinin, diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları tarafından İdareye ödenek aktarılması yöntemiyle ciddi oranda iş üstlenmiş olduğu gözlenmiştir.

128-İl Özel İdaresi tarafından ihalesi yapılan Muş Korkut İlçesi İçboğaz Köyü Tarımsal Sulama Tesisi İnşaatının kontrolü için Müfettişliğimce görevlendirilen Korkut Belediyesi İnşaat Mühendisi Özgür BİLGİN tarafından yapılan kontrolde söz konusu işin proje ve şartnameye uygun yapılmadığı tespit edilmiş olup; işin halen devam etmesi nedeniyle idare tarafından yüklenici firmaya 21.07.2023 tarih ve 13901 sayılı yazı ile ihtarda bulunduğu, incelenmiştir. 28.07.2023 tarihinde mahalline gidilerek Mimar Burak ŞAHİN ve İnşaat Mühendisi Necdet SÖYLEMEZ tarafından yerinde yapılan inceleme neticesinde söz konusu işin projeye uygun hale getirilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi 23. ve 24. Maddelerini uygun işlem yapılması titizlikle takip edilmektedir.

129-Bazı ihale dosyalarında yapılan iş artışlarının mevzuatta belirtilen şartlara uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

2021/133706 İhale Kayıt No'lu sözleşme tasarısında ek fiyat farklı olduğu belirtilen "Muş Merkez Cumhuriyet 16 Derslikli Orta Okulu Binası Yapımı ve Çevre Düzenleme İş'i" ile ilgili olarak 2 kez iş artışına gidildiği ve söz konusu imalatlardan dolayı yükleniciye ek 90 gün süre uzatımı verildiği, bahse konu İş' de Yapı Denetim Kontrol Teşkilatı'nın tanzim ettiği Gerekçeli Raporlar incelendiğinde: Talep edilen imalat değişikliklerinin ihale öncesi proje aşamasında öngörülerek düzenlenebileceği değerlendirilmiş olup, yapı kullanıcısı olan ilgili kurumun projenin yapım aşamasında çeşitli isteklerinin olduğu, (örneğin: projesinde çelik çatı olarak verilen iş kaleminin ahşap oturtma çatı olarak değiştirilmesi, Konferans Salonu mahallinin iptal edilerek personel odalarına dönüştürülmesi vb. talepleri) gibi ihale öncesinde de öngörülebilir ve değiştirilebilir olan bu tür artış kalemlerin ihale sonrası yapım aşamasında yaptırılması durumları, ek fiyat farklı bu İş' de idareye ek yük getirebileceği değerlendirilmiş olup,

Yapım İşleri Genel Şartnamesinde ilave işler ile ilgili olarak Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi başlığı adı altında 21. Maddenin birinci fıkrasında:

"Yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması, şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10'una, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen yapım işleri

Ch

sözleşmelerinde ise % 20 'sine kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir." Hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

ilave işlerin öngörülemeyen durumlarda ve teknik olarak zaruret arz eden bir durumdan dolayı idareyi külfete sokmaması şartlarıyla yapılması hususlarına riayet edilmelidir.

130-Bazı ihale dosyalarında kesin hesaplar hazırlanırken artış veya azalışa konu olan iş kalemlerinin pirsantaj üzerinden değil iş kalemlerine göre yeni birim fiyat tespitlerinin yapıp buna göre hakediş düzenlenmesi,

2021/466635 İhale Kayıt No'lu Muş Hasköy Yukarı Üçdam Köyü 4 Derslikli Okul Yapımı + 3 Adet Yapının Yıkımı ve Çevre Düzenleme İşi ile ilgili olarak 07.10.2022 "5 ve Kesin" No'lu Hakedişte yapılan işler listesinde iş gruplarının %100 olarak tamamlanmadığı, iş azalışlarının pirsantaj üzerinden kesinti yapılarak düzenlenmesi,

2020/462434 İhale Kayıt No'lu Muş Merkez Yavuz Selim 24 Derslikli Okul Binası Yapımı ve Çevre Düzenleme İşi ile ilgili olarak 29.08.2022 "11 ve Kesin" No'lu Hakedişte yapılan işler listesinde iş gruplarının %100 olarak tamamlanmadığı, iş azalışlarının pirsantaj üzerinden kesinti yapılarak düzenlenmesi örnektir.

Sayıştay 4 No'lu Dairesi 2019 yılı 245 No'lu Kararı ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi 21. ve 22. Madde hükümlerine uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

131-İl Özel İdare'nin görev alanında iş yükünün fazla olması ve bu işlerin çoğunlukla yapım işleri olduğu için denetim ve kontrolünün teknik elemanlarca sağlanması gerektiğinden teknik personel sayısının artırılması özellikle de İnşaat Mühendisi ihtiyacı olduğu değerlendirilmiştir.

132-İl Özel İdaresi tarafından il ekonomisinin gelişimine katkıda bulunmak ve istihdamı arttırmaya yönelik olarak İl Özel İdaresine ait;

Muş ili, Merkez ilçesi, Çöğürlü köyü sınırlarında Sultan Alparslan Tekstilkent alanı olan 49.654 m² arsa ve bu arsa üzerinde toplam 14.719 m² kapalı alana sahip 5 adet tekstil atölyesi olduğu, 5 firmanın faaliyet gösterdiği bu tekstil atölyelerinde halihazırda 1028 kişinin istihdam edildiği.

Muş ili, Merkez ilçesi, Sungu beldesi sınırlarında bulunan Sungu Tekstilkent alanı olan 43.214 m² arsa ve bu arsa üzerinde toplam 15.514 m² kapalı alan sahip 8 adet tekstil atölyesi kurulduğu, burada 6 firmanın faaliyet gösterdiği ve 686 kişi istihdam edildiği,

Merkez ve Hasköy ilçelerinde mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı ve Özel İdare'ye 49 yıllığına tahsisli eski tekel depolarında (Merkez 3 Katlı Tekel Deposu ve 5 adet bağımsız depo 20000 m2 kapalı alan, Hasköy 3 adet Tekel Deposu 3060 m2 kapalı alan) tekstil, mobilya vb. işlerde 32 firma faaliyet gösterdiği, toplamda 1360 kişinin istihdam edildiği,

İfade edilmiştir.

15. GÖREV VE SONUÇ:

133-Muş Valiliği görevinin önceki teftiş tarihinden, bugüne kadar Vali Doç. Dr. İlker GÜNDÜZÖZ tarafından yürütülmekte olduğu incelenmiştir.

134-Muş İl Özel İdaresi Genel İş ve Yürütümünün tarafımdan teftişi sonucunda, (3) örnek olarak düzenlenen bu raporun (1) örneği dairesine verilmek üzere Muş Valiliği'ne tevdi edilmiş, (2) örneği de İçişleri Bakanlığı'na (Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı) sunulmuştur.
28.07.2023

Bülent HAMİTOĞLU
Mülkiye Müfettişi
